

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
prednesené 3. februára 2009¹

Obsah

I	— Úvod	I - 6420
II	— Skutkový stav v konaní na prvom stupni	I - 6420
	A — Správne konanie	I - 6420
	B — Súdne konanie	I - 6422
III	— Právny rámec	I - 6424
	A — Právna úprava Spoločenstva v oblasti preskúmania koncentrácií	I - 6424
	B — Predchádzajúce rozsudky, ktoré majú vplyv na konanie	I - 6426
IV	— Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok	I - 6427
	A — Konanie vo veci T-351/03.	I - 6427
	B — Znenie napadnutého rozsudku (vec T-351/03)	I - 6429
	1. Dostatočne závažné porušenie	I - 6429
	2. O príčinnej súvislosti	I - 6430
	3. Vymedzenie škôd, ktoré utrpel žalobca	I - 6432
	a) O nákladoch na odmeny, správnych a súdnych nákladoch vynaložených spoločnosťou	I - 6432
	b) Zníženie ceny za prevod spoločnosti Legrand na Wendel-KKR, aby sa umožnil odklad účinnosti prevodu	I - 6433
	c) O ohodnotení škody, miere zodpovednosti a výpočte úrokov	I - 6433
V	— Konanie pred Súdnyňm dvorom a návrhy účastníkov odvolacieho konania	I - 6434

1 — Jazyk prednesu: španielčina.

VI —	Analýza odvolania	I - 6435
A —	Vymedzenie problému	I - 6435
B —	Odvolacie dôvody týkajúce sa dostatočne závažného porušenia	I - 6436
	1. Tvrdenia účastníkov konania	I - 6436
	2. O prvom odvolacom dôvode: nesprávny výklad napadnutého rozsudku	I - 6436
	3. O druhom odvolacom dôvode	I - 6439
C —	Odvolací dôvod založený na škode spôsobenej spoločnosti Schneider	I - 6441
D —	Odvolacie dôvody týkajúce sa príčinnej súvislosti	I - 6442
	1. Neexistencia príčinnej súvislosti	I - 6443
	a) Skreslenie skutkových okolností a dôkazov (prvá časť tretieho odvolacieho dôvodu)	I - 6443
	b) Neexistencia príčinnej súvislosti medzi neplatnosťou rozhodnutia o nezlučiteľnosti a znížením ceny za prevod spoločnosti Legrand na Wendel-KKR (druhá časť tretieho odvolacieho dôvodu)	I - 6444
	i) Tvrdenia účastníkov konania	I - 6444
	ii) Posúdenie	I - 6445
	2. O zrušení príčinnej súvislosti (tretí a piaty odvolací dôvod)	I - 6449
	a) Zhrnutie tvrdení účastníkov konania	I - 6449
	b) O prípustnosti niektorých tvrdení	I - 6450
	c) O veci samej	I - 6450
	3. O rozporuplnosti odôvodnenia	I - 6453
E —	O siedmom odvolacom dôvode	I - 6454
VII —	O veci samej	I - 6454
VIII —	O trovách konania na obidvoch stupňoch	I - 6455
IX —	Návrh	I - 6456
		I - 6419

I — Úvod

1. Komisia Európskych spoločenstiev podala odvolanie proti rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 11. júla 2007², ktorý čiastočne vyhovel žalobe o mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva z dôvodu jej námietok voči koncentrácii, ktoré boli neskôr zrušené Súdom prvého stupňa.

2. V tejto veci je viac ako značná výška požadovanej sumy, dosahujúca takmer 1 700 miliónov eur, dôležitá otázka prípadných dôsledkov, ktoré môže mať rozsudok Súdneho dvora na hospodársku politiku orgánu Spoločenstva povereného starostlivosťou o hospodársku súťaž v Európe.

3. Pokiaľ ide o porušenie práva na obhajobu podnikov v správnom konaní a škodu spôsobenú porušením základného práva, treba byť v najvyššej miere obozretný a opatrný vzhľadom na závažné dôsledky, ktoré bude mať prijatý rozsudok na podniky a orgány Spoločenstva, a prípadne aj na vnútroštátne orgány.

2 — Rozsudok *Schneider Electric/Komisia* (T-351/03, Zb. s. II-2237, ďalej len „napadnutý rozsudok“).

II — Skutkový stav v konaní na prvom stupni

4. Zložité skutkové okolnosti sporu, ktorý je predmetom odvolania, sú uvedené v napadnutom rozsudku³ a možno ich zhrnúť takto:

A — Správne konanie

5. Dve francúzske spoločnosti, *Schneider Electric SA* (ďalej len „*Schneider*“) a *Legrand SA* (ďalej len „*Legrand*“), oznámili Komisii zámer spoločnosti *Schneider* získať kontrolu nad spoločnosťou *Legrand* prostredníctvom verejnej ponuky na výmenu akcií (ďalej len „verejná ponuka“) v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia EHS č. 4064/89⁴ (ďalej len „nariadenie“). Spoločnosť *Schneider* pôsobí v oblasti výroby a predaja výrobkov a systémov v odvetviach distribúcie elektriny, priemyselnej kontroly a automatizácie, zatiaľ čo spoločnosť *Legrand* vyrába a predáva elektrické prístroje pre inštalácie nízkeho napätia.

6. Komisia, ktorá zastávala názor, že koncentrácia vzbudzuje vážne obavy, pokiaľ ide o jej

3 — Body 16 až 78.

4 — Nariadenie Rady z 21. decembra 1989 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. ES L 395, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 31), v opravenom znení (Ú. v. ES L 257, 1990, s. 13), zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 1310/97 z 30. júna 1997 (Ú. v. ES L 180, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 164). Posledná verzia, nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 (Ú. v. ES L 24, s. 1; Mim. vyd. 08/003, s. 40), sa na tento spor neuplatňuje.

zlučiteľnosť so spoločným trhom, začala 30. marca 2001 podľa článku 6 ods. 1 písm. c) nariadenia konanie o dôkladnom preskúmaní (takzvaná „fáza II preskúmania“) a požiadala spoločnosti Schneider a Legrand o informácie.

7. Dňa 3. augusta 2001 zaslala Komisia spoločnosti Schneider oznámenie o výhradách, v ktorom dospela k záveru, že koncentrácia vytvára dominantné postavenie na určitom množstve vnútroštátnych odvetvových trhov.

8. Dve vyššie uvedené spoločnosti vo svojej odpovedi zo 16. augusta 2001 na oznámenie o výhradách spochybnili definíciu trhov, ktorú použila Komisia, ako aj jej analýzu dopadu koncentrácie na tieto trhy. Dňa 29. augusta 2001 sa uskutočnilo stretnutie účastníkov koncentrácie a služieb Komisie, na základe ktorého sa spoločnosť Schneider zaviazala prijatie rôzne nápravné opatrenia.

9. Dňa 10. októbra 2001 prijala Komisia podľa článku 8 ods. 3 nariadenia rozhodnutie 2004/275/ES⁵ (ďalej len „rozhodnutie o nezlučiteľnosti“), v ktorom vyhlásila plánovanú koncentráciu za nezlučiteľnú so spoločným trhom. V bodoch č. 782 a 783

odôvodnení tohto rozhodnutia uviedla, že fúzia by vytvorila dominantné postavenie, ktoré by viedlo k závažnému narušeniu účinnej hospodárskej súťaže na jednotlivých vnútroštátnych odvetvových trhoch a na druhej strane by posilnila dominantné postavenie na niektorých francúzskych odvetvových trhoch⁶. Komisia dodala, že nápravné opatrenia, ktoré navrhla spoločnosť Schneider, neumožňovali vyriešiť problémy hospodárskej súťaže identifikované v rozhodnutí o nezlučiteľnosti.

10. Keďže spoločnosť Schneider vykonala z dôvodu nadobudnutia 98,1 % kapitálu spoločnosti Legrand koncentráciu, ktorá bola *a posteriori* vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, Komisia prijala 24. októbra 2001 druhé oznámenie o výhradách na účely rozdelenia dvoch spoločností, ktorým nariadila spoločnosti Schneider podľa článku 8 ods. 4 nariadenia prevod jej aktív v spoločnosti Legrand tak, aby mala menej významné postavenie, aby sa obnovila účinná hospodárska súťaž s dostatočnou mierou istoty a v dostatočne krátkej dobe.

11. Komisia rovnako považovala za nevyhnutné okamžite poveriť skúseného a nezávislého splnomocnenca správou účasti spoločnosti Schneider v spoločnosti Legrand a na základe článku 7 ods. 4 nariadenia povolila Komisia 4. decembra 2001 spoločnosti Schneider vykonávať hlasovacie práva spojené s jej účasťou v spoločnosti Legrand prostredníctvom splnomocnenca vymenova-

5 — Vec COMP/M.2283 — Schneider-Legrand, ktorým sa vyhlásila koncentrácia za nezlučiteľnú so spoločným trhom (Ú. v. EÚ L 101, 2004, s. 1).

6 — Detailnejšie opísané v bodoch 35 a 36 napadnutého rozsudku.

ného spoločnosťou Schneider a za podmienok stanovených v mandátnej zmluve, ktorú schválila Komisia.

12. Dňa 30. januára 2002 prijala Komisia na základe článku 8 ods. 4 nariadenia rozhodnutie⁷ (ďalej len „rozhodnutie o rozdelení“), ktorým nariadila spoločnosti Schneider oddeliť sa od spoločnosti Legrand v lehote deviatich mesiacov, ktorá uplynula 5. novembra 2002.

13. V rozhodnutí o rozdelení sa zakázalo spoločnosti Schneider, aby sa oddelila len od určitých činností spoločnosti Legrand, stanovilo sa, že nadobúdateľ alebo nadobúdatelia spoločnosti Legrand podliehajú predchádzajúcemu schváleniu Komisiou, a zakázal sa akýkoľvek následný spätný prevod určitých činností spoločnosti Legrand na spoločnosť Schneider.

B — *Súdne konanie*

14. V nadväznosti na toto rozhodnutie podala spoločnosť Schneider 13. decembra 2001 na Súd prvého stupňa žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu o nezlučiteľnosti (vec T-310/01).

15. Podaniami, ktoré boli doručené 18. marca 2002, podala spoločnosť Schneider tiež žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu o rozdelení (vec T-77/02), ako aj návrh na odklad výkonu rozhodnutia o rozdelení (vec T-77/02 R).

16. V dôsledku pojednávania o nariadení predbežného opatrenia, ktoré sa konalo 23. apríla 2002 vo veci T-77/02 R, predĺžila Komisia až do 5. februára 2003 lehotu stanovenú spoločnosti Schneider na to, aby sa oddelila od spoločnosti Legrand bez toho, aby to malo vplyv na uskutočnenie fáz procesu rozdelenia v priebehu predĺženej lehoty, v dôsledku čoho spoločnosť Schneider upustila od svojho návrhu na odklad výkonu rozhodnutia o rozdelení.

17. Spoločnosť Schneider pripravila prevod spoločnosti Legrand, ktorý sa mal vykonať v prípade zamietnutia jej dvoch žalôb o neplatnosť, a na tento účel uzavrela 26. júla 2002 s konzorciom Wendel-KKR zmluvu o prevode, ktorá sa mala vykonať najneskôr 10. decembra 2002. Zmluva obsahovala ustanovenie umožňujúce spoločnosti Schneider až do 5. decembra 2002 vypovedať zmluvu o prevode v prípade, ak by bolo zrušené rozhodnutie o nezlučiteľnosti, a to za protihodnotu zaplattenia odškodného v súvislosti s výpoveďou (180 miliónov eur).

18. Rozsudkom Schneider I⁸ Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie o nezlučiteľnosti

⁷ — Rozhodnutie 2004/276/ES, ktorým sa nariaďuje oddelenie podnikov (vec COMP/M.2283 — Schneider/Legrand, Ú. v. L 1001, s. 134).

⁸ — Rozsudok z 22. októbra 2002, Schneider Electric/Komisia, T-310/01, Zb. s. II-4071.

z dôvodu nesprávnej analýzy a nesprávneho posúdenia dopadu koncentrácie na vnútroštátne odvetvové trhy mimo Francúzska, ako aj z dôvodu porušenia práva na obhajobu. Takisto rozsudkom Schneider II⁹ zrušil rozhodnutie o rozdelení z dôvodu, že predstavovalo vykonávacie opatrenie zrušeného rozhodnutia. Komisia nepodala odvolania proti rozsudkom Schneider I a Schneider II, ktoré teda nadobudli právoplatnosť rozhodnutej veci. Aby som ďalej nekomplikoval zhrnutie skutkových okolností, obsah týchto dvoch rozsudkov uvediem podrobnejšie v časti III týchto návrhov venovanej právnenému rámcu tejto veci¹⁰.

19. Komisia uverejnila oznámenie o opätovnom začatí preskúmania koncentrácie¹¹, v ktorom bolo upresnené, že podľa článku 10 ods. 5 nariadenia začnú lehoty na preskúmanie plynúť od 23. októbra 2002. Dodala, že na základe predbežnej analýzy prvej fázy a bez toho, aby tým bolo dotknuté jej konečné rozhodnutie, môže koncentrácia spadať pod nariadenie a vyzvala dotknuté tretie osoby, aby jej poslali svoje prípadné pripomienky.

20. Novým oznámením o výhradách z 13. novembra 2002 Komisia informovala spoločnosť Schneider, že koncentrácia môže narušiť hospodársku súťaž na francúzskych odvetvových trhoch z dôvodu významného

prekrývania podielov na trhu spoločností Schneider a Legrand, ukončenia ich tradičného súťaženia, významu ochranných známkov vlastnených subjektom Schneider-Legrand, moci tohto subjektu nad veľkoobchodníkmi a neschopnosti akéhokoľvek iného konkurenta nahradiť konkurenčný tlak, aký vykonávala spoločnosť Legrand pred koncentráciou.

21. Dňa 14. novembra 2002 spoločnosť Schneider navrhla Komisii nápravné opatrenia s cieľom odstrániť prekrývania činností medzi spoločnosťami Schneider a Legrand na dotknutých francúzskych odvetvových trhoch. Tieto návrhy vyvolali diskusiu uskutočnenú prostredníctvom výmeny korešpondencie, ktorou Komisia zamietla návrhy spoločnosti Schneider z dôvodu, že nestačia na odstránenie negatívnych účinkov koncentrácie na hospodársku súťaž vo Francúzku, zatiaľ čo spoločnosť Schneider vytýkala Komisii jej pochybnosti o spôsobilosti navrhnutých opatrení zabezpečiť zachovanie hospodárskej súťaže v tomto štáte.

22. Listom z 2. decembra 2002 spoločnosť Schneider odpovedala, že v tomto veľmi pokročilom štádiu konania nie je pokračovanie v diskusiách z dôvodu stanoviska Komisie realistické a že s cieľom ukončiť viac než ročnú neistotu sa rozhodla predat spoločnosť Legrand konzorciu Wendel-KKR. Svoje rozhodnutie potvrdila Komisii faxom z 3. decembra 2002 a upresnila, že v súlade s ustanoveniami zmluvy o prevode sa predaj spoločnosti Legrand Wendel-KKR uskutoční 10. decembra 2002, o čom spoločnosť Schneider informovala Komisiu nasledujúci deň.

9 — Rozsudok z 22. októbra 2002, Schneider Electric/Komisia, T-77/02, Zb. s. II-4201.

10 — Bod 39 a nasl. týchto návrhov.

11 — Uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* z 15. novembra 2002, C 279, s. 22.

23. Hoci Komisia najskôr začala fázu II preskúmania koncentrácie rozhodnutím zo 4. decembra 2002 domnievajúc sa, že nápravné opatrenia neumožňujú vylúčiť vážne pochybnosti o zlučiteľnosti koncentrácie, 13. decembra informovala spoločnosť Schneider o ukončení konania o preskúmaní z dôvodu bezpredmetnosti, keďže spoločnosť Schneider už nekontrolovala spoločnosť Legrand.

24. Súd prvého stupňa zamietol žalobu o neplatnosť, ktorú podala spoločnosť Schneider proti rozhodnutiu o začatí fázy II preskúmania a proti rozhodnutiu o ukončení konania o preskúmaní z 13. decembra 2002 (vec T-48/03)¹² a Súdny dvor zamietol odvolanie, ktoré spoločnosť Schneider podala proti tomuto uzneseniu¹³.

25. V bode 48 svojho uznesenia Súdny dvor zdôraznil, že Komisia tým, že sa rozhodla pre opätovné začatie konania o preskúmaní koncentrácie, zamýšľala vyvolať dôsledky z už citovaného rozsudku Schneider I, a prijala tak všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že nedôjde k prípadnému porušeniu práva spoločnosti Schneider na obhajobu.

12 — Uznesenie Súdu prvého stupňa z 31. januára 2006, Schneider Electric/Komisia (T-48/03, Zb. s. II-111), ktorým sa rozhodlo o neprípustnosti žaloby o neplatnosť z dôvodu, že napadnuté rozhodnutia o začatí fázy II a o ukončení nepredstavujú akty spôsobujúce ujmu.

13 — Uznesenie z 9. marca 2007, Schneider Electric/Komisia, C-188/06 P.

III — Právny rámec

A — Právna úprava Spoločenstva v oblasti preskúmania koncentrácií

26. Nariadenie v znení uplatniteľnom na spor vo svojom článku 2 ods. 3 stanovuje, že koncentrácia, ktorá vytvára alebo posilňuje dominantné postavenie, ktorého dôsledkom môžu byť významné prekážky efektívnej hospodárskej súťaže na spoločnom trhu alebo jeho podstatnej časti, sa vyhlási za nezlučiteľnú so spoločným trhom.

27. Podľa článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia sa za vznik koncentrácie považuje situácia, keď spoločnosť nadobudne priamu alebo nepriamu kontrolu nad iným podnikom, najmä kúpou cenných papierov alebo aktív.

28. Článok 6 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia upresňuje, že Komisia vyhlási, že so spoločným trhom sú zlučiteľné koncentrácie, ktoré sú jej oznámené podľa nariadenia a ktoré, hoci patria do pôsobnosti tohto nariadenia, nevzbudzujú vážne obavy, pokiaľ ide o ich zlučiteľnosť.

29. V opačnom prípade Komisia začne už spomínané konanie o preskúmaní (rozhodnutie nazvané „začatie fázy II preskúmania“) v súlade s ustanoveniami článku 6 ods. 1 písm. c).

náležitý krok na obnovenie podmienok efektívnej hospodárskej súťaže.

30. Podľa článku 10 ods. 1 musia byť tieto rozhodnutia prijaté najneskôr do jedného mesiaca odo dňa nasledujúceho po dni oznámenia koncentrácie alebo po dni prijatia úplných informácií.

34. Článok 10 ods. 6 stanovuje, že ak Komisia nezačala fázu II preskúmania najneskôr v lehote jedného mesiaca odo dňa nasledujúceho po dni oznámenia koncentrácie alebo po dni prijatia úplných informácií, alebo nerozhodla o zlučiteľnosti koncentrácie v lehote štyroch mesiacov odo dňa začatia fázy II preskúmania, koncentrácia sa považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom.

31. Na základe odsekov 2 a 3 článku 8 je Komisia oprávnená v rámci fázy II preskúmania prijať rozhodnutie o zlučiteľnosti, ak je to potrebné po zmenách oznámenej koncentrácie vykonaných dotknutými podnikmi.

35. Podľa článku 10 ods. 5, ak súd Spoločenstva zruší rozhodnutie Komisie, lehoty stanovené v tomto nariadení začnú opäť plynúť odo dňa vyhlásenia rozsudku.

32. Článok 10 ods. 3 stanovuje, že rozhodnutia o nezlučiteľnosti oznámenej koncentrácie so spoločným trhom sa musia prijať najneskôr do štyroch mesiacov odo dňa začatia fázy II preskúmania.

33. Podľa článku 8 ods. 4, ak už bola koncentrácia, ktorá bola vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, vykonaná, môže Komisia rozhodnutím podľa odseku 3 alebo samostatným rozhodnutím požadovať rozdelenie zlúčených podnikov alebo akýkoľvek iný

36. Podľa článku 7 ods. 1 koncentrácia nenadobudne účinnosť pred jej oznámením, ani do troch týždňov nasledujúcich po jej oznámení. Odsek 3 však pripúšťa výnimku v tom zmysle, že odsek 1 nie je prekážkou predloženia návrhu vo verejnej súťaži oznámenej Komisii za predpokladu, že nadobú-

dateľ neuplatňuje hlasovacie práva k príslušným cenným papierom alebo tak robí iba na udržanie plnej hodnoty týchto investícií a na základe výnimky udelenej Komisiou.

rozsudkov, ktoré zrušili tieto rozhodnutia a nadobudli právoplatnosť rozhodnutej veci.

37. Ustanovenia článku 18 majú veľký význam pre vec prejednávanú pred Súdnym dvorom, pretože podľa odseku 1 tohto ustanovenia poskytne Komisia pred prijatím každého rozhodnutia uvedeného najmä v článku 8 ods. 3 každej dotknutej osobe, podniku alebo združeniu podnikov príležitosť v každej etape postupu až po konzultáciu poradného výboru oboznámiť sa s ich názormi o námietkach, ktoré boli proti nim vznesené.

38. Na záver, tento článok upresňuje vo svojom odseku 3, že Komisia založí svoje rozhodnutia iba na námietkach, ku ktorým dotknuté strany mohli predložiť svoje pripomienky a že ich právo na obhajobu sa v konaní plne rešpektuje.

B — Predchádzajúce rozsudky, ktoré majú vplyv na konanie

39. Spoločnosť Schneider začala súdne konanie proti Komisii napadnutím rozhodnutí o nezlučiteľnosti a o rozdelení na Súde prvého stupňa; je preto vhodné zhrnúť obsah

40. Rozsudok Schneider I zrušil rozhodnutie o nezlučiteľnosti jednak z dôvodu nesprávneho posúdenia dopadu koncentrácie na vnútroštátne odvetvové trhy mimo Francúzska a jednak z dôvodu porušenia práva na obhajobu, ktorým bola postihnutá analýza dopadu koncentrácie na francúzske odvetvové trhy a nápravných opatrení navrhovaných spoločnosťou Schneider.

41. Odvolanie sa netýka pochybení v hospodárskom hodnotení, treba preto iba overiť, či bolo porušené právo na obhajobu. Súd prvého stupňa sa v rozsudku Schneider I vyjadril, že Komisii prináležalo jasne upresniť problémy hospodárskej súťaže vyvolané navrhnutou transakciou, aby oznamujúcim stranám umožnila užitočne a v danej lehote predložiť návrhy na prevod aktív, ktoré by umožnili dosiahnuť zlučiteľnosť koncentrácie so spoločným trhom.

42. Dodal, že z oznámenia o výhradách z 3. augusta 2001 nevyplýva, že s by sa s dostatočnou jasnosťou a presnosťou zaoberalo posilnením postavenia spoločnosti Schneider voči francúzskym distribútorom elektrických zariadení nízkeho napätia, ktoré by nevyplývalo len z pripojenia predajov

spoločnosti Legrand na trhoch s komponentmi panelových rozvádzačov elektriny, ale tiež z dominantného postavenia spoločnosti Legrand v segmentoch ultraterminálnych elektrických zariadení¹⁴.

43. Súd prvého stupňa tiež upresnil, že oznámenie o výhradách vymenúva rôzne vnútroštátne odvetvové trhy dotknuté koncentráciou bez toho, aby sa preukázalo, že by sa postavenie oznamujúcich strán vzájomne podporovalo¹⁵. Domnieval sa preto, že Komisia zbavila spoločnosť Schneider možnosti predložiť pripomienky a účinne vecne spochybníť tvrdenie, podľa ktorého si tento podnik posilnil svoje dominantné postavenie v odvetví komponentov pre distribučné a koncové panelové rozvádzače z dôvodu dominantného postavenia spoločnosti Legrand v odvetví ultraterminálnych zariadení.

44. Podľa Súdu prvého stupňa rozhodnutie o nezlučiteľnosti tým, že neumožnilo spoločnosti Schneider, aby v celom rozsahu zhodnotila problémy hospodárskej súťaže, ktoré Komisia z dôvodu koncentrácie identifikovala na francúzskom trhu s elektrickými zariadeniami nízkeho napätia, porušilo právo spoločnosti Schneider na obhajobu. Táto spoločnosť bola najmä zbavená možnosti predložiť návrhy na prevod aktív v dostatočnom rozsahu alebo iné nápravné opatrenia, ktoré by jej umožnili vyriešiť problémy hospodárskej súťaže, ktoré Komisia identifikovala. Spoločnosť Schneider tak mohla byť

nepriamo zbavená možnosti získať súhlas Komisie, pričom táto nezrovnalosť je o to závažnejšia, že nápravné opatrenia predstavujú jediný spôsob, ako zabrániť vyhláseniu nezlučiteľnosti koncentrácie spadajúcej pod článok 2 ods. 3 nariadenia¹⁶.

45. Súd prvého stupňa rozsudkom Schneider II zrušil tiež rozhodnutie o rozdelení z dôvodu jeho úzkeho prepojenia s rozhodnutím o nezlučiteľnosti.

IV — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

A — Konanie vo veci T-351/03

46. Spoločnosť Schneider podala 10. októbra 2003 žalobu o náhradu škody na základe článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES.

47. Spoločnosť Schneider, ktorú v konaní podporuje Francúzska republika, navrhla, aby Súd prvého stupňa: zaviazal Spoločen-

¹⁴ — Výhrada založená na vzájomnej opore.

¹⁵ — Body 444 a 445 rozsudku Schneider I.

¹⁶ — Body 453 až 461 rozsudku Schneider I.

stvo, aby jej zaplatilo sumu 1 663 734 716,76 eura, s výhradou zníženia o nahraditeľné trovy konania stanovené uzneseniami o určení výšky trov konania¹⁷ a zvýšenia z dôvodu na jednej strane úrokov splatných od 4. decembra 2002 až do úplného zaplataenia, v ročnej sadzbe 4 %, a na druhej strane sumy dane, ktorú bude spoločnosť Schneider dlhovať v okamihu jej výberu zo sumy priznanej náhrady škody.

48. Spoločnosť Schneider založila svoje tvrdenia¹⁸ na dvoch protiprávnostiach konštatovaných v rozhodnutí o nezlučiteľnosti rozsudkom Schneider I, a to na jednej strane nedostatky v analýze, ktorú vykonala Komisia, týkajúcej sa dopadu koncentrácie na vnútroštátne odvetvové trhy mimo Francúzska, a na druhej strane porušenie práva žalobcu na obhajobu, ktoré vyplýva z toho, že v oznámení o výhradách z 3. augusta 2001 nebola dostatočne zrozumiteľne vyjadrená námietka založená na vzájomnej opore.

49. Podľa spoločnosti Schneider priamym následkom týchto dvoch protiprávností bolo zníženie hodnoty aktív žalobcu, ktoré vzniklo po prvé účtovnou stratou zaznamenanou na aktívach spoločnosti Legrand, po druhé ušlým ziskom vyplývajúcim z nemožnosti uskutočniť synergie očakávané od koncentrácie a z následného zániku priemyselnej stratégie skupiny, a nakoniec po tretie dopadom na

povešť žalobcu. Zvýšenie škody okrem iného pripisuje negatívnemu prístupu Komisie.

50. Spoločnosť Schneider popri tejto škode ďalej vynaložila na jednej strane náklady spojené s odmenami mandátára *ad hoc*, ktoré vznikli v rámci správneho konania o rozdelení, a s opätovným preskúmaním koncentrácie, ktoré sa uskutočnilo po vyhlásení rozsudkov Schneider I a Schneider II, a na druhej strane náklady vzťahujúce sa na žaloby vo veciach T-310/01, T-77/02 a T-77/02 R s odpočítaním sumy nahraditeľných trov konania, ktoré už boli spoločnosti Schneider priznané dvomi vyššie uvedenými uzneseniami o určení výšky trov konania.

51. Spoločnosť Schneider subsidiárne navrhla, aby Súd prvého stupňa vyhlásil, že žaloba je prípustná, určil mimozmluvnú zodpovednosť, stanovil postup, ktorý je potrebné dodržiavať na určenie výšky nahraditeľnej škody, ktorú spoločnosť Schneider skutočne utrpela, a v každom prípade zaviazal Komisiu na náhradu všetkých trov konania.

52. Komisia, ktorú v konaní podporuje Spolková republika Nemecko, navrhla, aby Súd prvého stupňa odmietol žalobu ako čiastočne neprípustnú a zamietol ju ako nedôvodnú v celom rozsahu a zaviazal spoločnosť Schneider na náhradu trov konania.

17 — Uznesenia z 29. októbra 2004 vydané vo veciach T-310/01 DEP a T-77/02 DEP.

18 — Body 100 až 106 napadnutého rozsudku.

53. Dňa 11. decembra 2003 prijal Súd prvého stupňa (štvrtá komora) opatrenie na zabezpečenie priebehu konania, ktorým sa rozsah konania obmedzuje na zásadu vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva a na metódu ohodnotenia škody.

B — *Znenie napadnutého rozsudku (vec T-351/03)*

1. Dostatočne závažné porušenie

54. Rozsudok Schneider I zrušil rozhodnutie o nezlučiteľnosti z dôvodu porušenia práva francúzskeho podniku na obhajobu, pričom najskôr skúmal, či toto rozhodnutie predstavuje dostatočne závažné porušenie právneho pravidla, ktorého cieľom je priznanie práv jednotlivcom a uplatnil v tejto súvislosti rozhodujúce kritérium, stanovené judikatúrou, zjavného a závažného prekročenia hraníc stanovených pre voľnú úvahu inštitúcie Spoločenstva¹⁹.

55. Pred zvážením aspektov správania sa Komisie v priebehu konania o preskúmaní koncentrácie, ktoré mohli zvýšiť škodu, Súd prvého stupňa najskôr preskúmal, či nezrovnalosti, ktorými je postihnuté rozhodnutie

o nezlučiteľnosti, zodpovedajú pojmu dostatočne závažného porušenia.

56. Súd prvého stupňa vylúčil, že nedostatky skonštatované v analýze dopadu koncentrácie by mohli založiť mimozmluvnú zodpovednosť Spoločenstva²⁰, pretože nemohli mať vplyv na konštatovanie nezlučiteľnosti koncentrácie so spoločným trhom²¹ a preskúmal jedínú vadu rozhodnutia o nezlučiteľnosti, ktorá by podľa rozsudku Schneider I mohla žalobcu zbaviť možnosti získať priaznivé rozhodnutie s ohľadom na vykonanie koncentrácie, teda zistený nesúlad medzi oznámením o výhradách z 3. augusta 2001 a samotným rozhodnutím o nezlučiteľnosti, pokiaľ ide o výhradu založenú na vzájomnej opore medzi účastníkmi koncentrácie.

57. Skutočnosť, ako je to v prejednávanej veci, že Komisia vyhotovila oznámenie o výhradách takým spôsobom, že žalobca, ako vyplýva z rozsudku Schneider I, nemohol vedieť, že pokiaľ nenavrhne nápravné opatrenia potrebné na obmedzenie alebo odstránenie situácie vzájomného opierania medzi svojím postavením a postavením spoločnosti Legrand na francúzskych odvetvových

19 — Rozsudok z 19. apríla 2007, Holcim (Deutschland)/Komisia, C-282/05 P, Zb. s. I-2941, bod 47 a už citovaná judikatúra.

20 — Dawes, A., a Peci, K., nepokladajú toto riešenie za šťastné v „Sorry, but there's nothing we can do to help”: Schneider II and extra-contractual liability of the European Commission in merger cases. In: *European Competition Law Review*. 2008, 29(3), s. 151 až 161.

21 — Body 129 až 138 napadnutého rozsudku.

trhoch, nemá žiadnu šancu dosiahnuť, aby sa koncentrácia vyhlásila za zlučiteľnú so spoločným trhom, predstavuje podľa Súdu prvého stupňa zjavné a závažné porušenie článku 18 ods. 1 a 3 nariadenia.

nedodržanie medzí, ktorým Komisia podlieha, a predstavuje ako také dostatočne závažné porušenie právneho pravidla, ktoré priznáva práva jednotlivcom.

58. Domnieval sa, že toto porušenie práva na obhajobu nie je ani odôvodnené, ani vysvetlené osobitnými nárokmi, ktorým podliehajú služby Komisie, ktoré sa dovoľávali zložitosti súvisiacej s vykonaním komplexnej analýzy trhov za veľmi prísneho časového obmedzenia. Súd prvého stupňa považoval toto tvrdenie za irelevantné, keďže škodovou udalosťou, o ktorú tu ide, nie je analýza relevantných trhov v oznámení o výhradách alebo v rozhodnutí o nezlučiteľnosti, ale neuvedenie zmienky v oznámení o výhradách, ktorá má podstatný význam vo svojich dôsledkoch a pre výrok rozhodnutia o nezlučiteľnosti.

59. Podľa Súdu prvého stupňa táto zmienka nespôsobuje žiadne osobitné technické ťažkosti a nevyžaduje žiadne osobitné dodatočné preskúmanie, ktoré by nebolo možné z časových dôvodov uskutočniť; navyše jej neexistenciu nemožno pripísať náhodnému redakčnému problému, ktorý by mohlo napraviť celkové prečítanie oznámenia o výhradách.

60. Súd prvého stupňa teda na základe týchto úvah vyvodil záver, že porušenie práva spoločnosti Schneider na obhajobu sa musí v prejednávanej veci považovať za zjavné a závažné

2. O príčinnej súvislosti

61. Na úvod treba pripomenúť, že Súd prvého stupňa prijal opatrenie na zabezpečenie priebehu konania, ktorým sa rozsah konania obmedzuje na zásadu vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva a na metódu ohodnotenia škody²².

62. Spoločnosť Schneider tvrdila, že utrpela stratu hodnoty aktív medzi dňom oznámenia ponuky na výmenu akcií spoločnosti Legrand v januári 2001 a dňom vykonania zmluvy o prevode v decembri 2002 za podmienok uvedených vyššie.

63. Analýza príčinnej súvislosti Súdu prvého stupňa spočívala vo vykonaní porovnania medzi situáciou spôsobenou dotknutej tretej osobe zavineným konaním a situáciou, ktorá by pre ňu vyplývala zo správania inštitúcie

²² — Bod 81 napadnutého rozsudku.

rešpektujúceho právnu normu²³. Vylúčil takto, že by protiprávnosť identifikovaná v rozhodnutí o nezlučiteľnosti pozbavila spoločnosť Schneider akéhokoľvek práva na explicitné alebo implicitné rozhodnutie o zlučiteľnosti koncentrácie, ktoré by odôvodňovalo, že by sa všetky finančné dôsledky zbavenia tohto nároku, a najmä dôsledky vyplývajúce z povinnosti predať aktíva spoločnosti Legrand, považovali za škodu pripísateľnú Spoločenstvu.

nutne sprevádzali prípadné rozhodnutie o zlučiteľnosti, je príliš neisté, aby mohlo byť predmetom užitočného porovnania so situáciou vyplývajúcou z rozhodnutia o nezlučiteľnosti.

64. Súd prvého stupňa sa domnieval, že je ťažké určiť povahu a sumu zrušenia investícií, ktoré by boli nevyhnutné pre zlučiteľnosť koncentrácie so spoločným trhom a pre získanie súhlasu Komisie na jej uskutočnenie, ale ešte ťažšie je určiť dopad predajov a prevodov na celkovú hodnotu aktív vlastných žalujúcim podnikom, ku ktorému by tieto nápravné opatrenia viedli.

65. Zastával preto názor, že posúdenie zmien hospodárskych parametrov, ktoré by nevyh-

66. Súd prvého stupňa tiež neprijal tvrdenie spoločnosti Schneider, podľa ktorého protiprávne rozhodnutie o nezlučiteľnosti jej znemožnilo uskutočniť očakávané synergie koncentrácie, a teda znemožnilo jej priemyselnú stratégiu, a že jej spôsobilo ujmu na imidži negatívnym dopadom, ktorý malo na jej povesť²⁴.

67. Súd prvého stupňa sa domnieval, že existuje naopak dostatočne úzka príčinná súvislosť pre vznik nároku na náhradu škody medzi spáchaným protiprávnym konaním a dvomi druhmi škody, ktorú utrpel žalobca: prvá zodpovedá nákladom, ktoré vznikli podniku z dôvodu účasti na opätovnom začatí konania o preskúmaní koncentrácie po zrušení dvoch rozhodnutí; druhá zodpovedá zníženiu kúpnej ceny za prevod, ktorú musela spoločnosť Schneider poskytnúť nadobúdateľovi aktív spoločnosti Legrand, aby dosiahla odklad tohto prevodu na takýto deň, aby sa práve prebiehajúce súdne konania pred súdom Spoločenstva nestali pred ukončením konania bezpredmetnými.

23 — Body 263 a 264 napadnutého rozsudku.

24 — Body 260 až 287 napadnutého rozsudku.

3. Vymedzenie škôd, ktoré utrpel žalobca

prvého stupňa oprel o tvrdenia, ktoré zhrniem takto²⁶.

a) O nákladoch na odmeny, správnych a súdnych nákladoch vynaložených spoločnosťou

68. Pokiaľ ide o náklady spojené s opätovným začatím konania o preskúmaní koncentrácie, Súd prvého stupňa rozlišuje tri kategórie: náklady, ktoré spoločnosť Schneider vynaložila za odmeny mandátára *ad hoc*; náklady na právne, daňové a bankové poradenstvo a ďalšie správne náklady vynaložené na účely vykonania rozdelenia, ako aj náklady vynaložené na účely vnútroštátneho súdneho konania a konania pred súdmi Spoločenstva; nakoniec náklady na poradenstvo, odmeny a správne poplatky rôznej povahy, ktoré vynaložila spoločnosť Schneider na účely účasti na opätovnom začatí konania o preskúmaní koncentrácie, ktorú požadujú rozsudky Schneider I a Schneider II.

69. Hoci Súd prvého stupňa vylúčil dve prvé kategórie nákladov²⁵, pripustil, že náklady patriace do tretej kategórie („rôzne náklady“) sú spojené so zaviným správaním Komisie. Na účely odôvodnenia tohto záveru sa Súd

25 — Body 289 až 297 napadnutého rozsudku. V prvom prípade z dôvodu, že menovanie mandátára má právny základ v ustanoveniach článku 7 ods. 4 nariadenia, a v druhom prípade z dôvodu, že nemožno vylúčiť, že spoločnosť Schneider by ich nemala znášať, ak by Komisia prijala zákonné rozhodnutie (náklady spojené s rozdelením), alebo z dôvodu, že boli zahrnuté do trov konania (náklady vynaložené na účely konaní pred súdmi Spoločenstva), alebo z dôvodu, že boli spojené s výhradami, ktoré neboli uvedené ako výhrada, na základe ktorej mala vzniknúť zodpovednosť Spoločenstva (náklady vynaložené na účely vnútroštátneho súdneho konania).

70. Keďže Komisia v oznámení o výhradách z 3. augusta 2001 neformulovala problém hospodárskej súťaže, na ktorom sa rozhodnutie o nezlučiteľnosti zakladá, žalobca bol zbavený práva predložiť svoje pripomienky k tejto veci a ponúknuť vhodné nápravné opatrenia, čo odôvodnilo zrušenie dotknutého rozhodnutia. Cieľom opätovného začatia konania bolo napraviť túto chybu a bolo osobitne určené na to, aby žalobcovi umožnilo byť vypočutý o spornej výhrade, a prípadne predložiť návrhy opatrení určených na nápravu účinkov koncentrácie v tomto bode.

71. Dodatočné náklady žalobcu spôsobené jeho účasťou na správnom preskúmaní opätovne začatím v dôsledku rozsudkov Schneider I a Schneider II sa teda nemuseli vynaložiť, ak by Komisia *a priori* prijala rozhodnutie dodržiajúce právo na obhajobu. Ak by sa spoločnosť Schneider mohla vyjadriť k výhrade založenej na vzájomnej opore, ktorá nebola uvedená v oznámení o výhradách, musela by vynaložiť náklady spojené s prípravou odpovedí a prípadných nápravných opatrení. Súd prvého stupňa sa však domnieval, že opätovné začatie správneho konania na nových právnych základoch, ktoré už bolo prerušené dvanásť mesiacov, nevyhnutne predstavovalo pre osobu, na ktorú sa Komisia obracia, neporovnateľne vyššie bremeno, než je bremeno, ktoré by pred-

26 — Body 298 až 302 napadnutého rozsudku.

stavovala odpoveď na tú istú výhradu počas pôvodného kontrolného konania zo strany podniku a jeho poradcov, ktorí sa už plne zúčastnili stretnutí a komunikácie s príslušnými službami Komisie.

b) Zníženie ceny za prevod spoločnosti Legrand na Wendel-KKR, aby sa umožnil odklad účinnosti prevodu²⁷

72. Podľa Súdu prvého stupňa bola spoločnosť Schneider nútená rokovať a zároveň uzavrieť zmluvu o prevode spoločnosti Legrand na Wendel-KKR a odložiť výkon tejto zmluvy až do 10. decembra 2002 v očakávaní vyhlásenia rozsudkov v prebiehajúcich veciach T-310/01 a T-77/02.

73. Spoločnosť Schneider takto musela konať, aby sa v prípade rozsudku o zamietnutí nevystavila riziku ukončenia rokovaní o prevode za podmienok nepriaznivých pre jej záujmy vo veľmi krátkej lehote, vzhľadom na konečný dátum pre rozdelenie, ktorý bol stanovený na 5. februára 2003, a neistý charakter poskytnutia nového predĺženia tejto lehoty zo strany Komisie.

74. Podľa napadnutého rozsudku odklad predaja spoločnosti Legrand vychádzajúci zo snahy spoločnosti Schneider získať rozhodnutie o zlučiteľnosti koncentrácie so spoločným trhom viedol žalobcu, tlačeneho týmito okolnosťami, k tomu, aby spoločnosti Wendel-KKR priznal zníženie ceny za prevod spoločnosti Legrand vo vzťahu k cene, ktorú by získal v bežnej situácii. Odklad skutočného predaja aktív spoločnosti Legrand na 10. december 2002 viedol k odmeneniu konzorcia Wendel-KKR za riziko znehodnotenia týchto aktív, ktorému sa konzorcium Wendel-KKR vystavilo tým, že súhlasilo s takýmto odkladom, aj keď len z dôvodu prípadne nepriaznivej zmeny priemyselných cenných papierov v tomto období.

75. Súd prvého stupňa teda dospel k záveru, že za týchto podmienok bolo porušenie práva na obhajobu, ktorým bolo postihnuté rozhodnutie o nezlučiteľnosti, priamo súvisiace s týmto odkladom predaja spoločnosti Legrand v rozsahu, v akom bol tento odklad nevyhnutný, aby sa spoločnosti Schneider umožnilo vykonať jej právo získať legálne rozhodnutie, ktorým sa rozhoduje o zlučiteľnosti oznámenej koncentrácie so spoločným trhom, a byť vypočutý v konaní, ktoré jej poskytuje všetky záruky.

c) O ohodnotení škody, miere zodpovednosti a výpočte úrokov

76. Pokiaľ ide o náklady, ktoré vznikli spoločnosti Schneider z dôvodu jej účasti na opätovnom začatí konania o preskúmaní

²⁷ — Body 303 až 317 napadnutého rozsudku.

koncentrácie, Súd prvého stupňa vymedzil výšku odškodnenia tak, že od celkových nákladov vynaložených spoločnosťou Schneider vo veciach T-310/01, T-77/02 a T-77/02 R, odpočítal správne náklady bežne vynaložené samotným podnikom na účely vykonania rozdelenia aktív a nakoniec náklady, ktoré by nevyhnutne vynaložila na nápravné opatrenia týkajúce sa vzájomného opierania sa.

77. Škoda tvorená znížením ceny za prevod spoločnosti Legrand konzorciu Wendel-KKR, ktorá bola spôsobená odkladom skutočného vykonania predaja spoločnosti Legrand do 10. decembra 2002, stanovil Súd prvého stupňa ako rozdiel medzi cenou za prevod, na ktorej sa zmluvné strany dohodli, a cenou, ktorú spoločnosť Schneider mohla získať od nadobúdateľa, ak by po ukončení prvého konania o preskúmaní koncentrácie, teda 10. októbra 2001, mala k dispozícii zákonné rozhodnutie o zlučiteľnosti koncentrácie.

78. Súd prvého stupňa postúpil presné vyčíslenie súm dlžných Komisiou na konanie *ad hoc*, v rámci ktorého mu účastníci konania predložili odhad celkovej výšky náhrady škody²⁸.

79. Keďže spoločnosť Schneider sa stala nadobúdateľom akcií spoločnosti Legrand

prostredníctvom verejnej ponuky uplatnením výnimky uvedenej v článku 7 ods. 3 nariadenia, Súd prvého stupňa sa domnieval, že prebrala na seba riziko rozhodnutia o nezlučiteľnosti a zodpovedajúcej povinnosti pristúpiť k rozdeleniu aktív už spojených podnikov. Keďže však spoločnosť Schneider nemohla nevedieť, že uskutočnená fúzia môže vytvoriť alebo posilniť jej dominantné postavenie na podstatnej časti spoločného trhu, tiež z toho vyvodil záver²⁹, že samotná spoločnosť Schneider prispela k vzniku svojej vlastnej škody³⁰, ktorú ohodnotil na výšku tretiny nahraditeľnej škody, ktorú utrpela z dôvodu zníženia ceny za prevod poskytnutého konzorciu Wendel-KKR.

80. Súd prvého stupňa nakoniec priznal k náhrade škody aj úroky z omeškania³¹ vypočítané od dňa vyhlásenia rozsudku, ktorým sa rozhoduje o zaplatení náhrady škody, až do úplného zaplatenia.

V — Konanie pred Súdnym dvorom a návrhy účastníkov odvolacieho konania

81. Odvolanie bolo podané do kancelárie Súdného dvora 24. septembra 2007³²; Komisia v ňom uvádza sedem odvolacích

28 — Body 318 až 325.

29 — Oprel sa o rozsudok zo 7. novembra 1985, Adams/Komisia, 145/83, Zb. s. 3539, bod 54.

30 — Body 326 až 335.

31 — Vypočítané na základe sadzieb stanovených Európskou centrálnou bankou pre hlavné refinančné operácie zvýšených o dva body, pokiaľ nebude vyššia než sadzba 4 % (body 336 až 346 napadnutého rozsudku).

32 — Fax z 21. septembra.

dôvodov na zrušenie a navrhuje, aby Súdny dvor zrušil rozsudok vydaný Súdom prvého stupňa vo veci T-351/03 a zaviazal podnik Schneider na náhradu všetkých trov konania³³.

nosti Schneider a Komisie, aby ústne predniesli svoje tvrdenia a odpovedali na otázky členov komory.

82. Spoločnosť Schneider vo svojom vyjadrení k odvolaniu podanému do kancelárie Súdneho dvora 31. decembra 2007³⁴ navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie v celom rozsahu a zaviazal Komisiu na náhradu všetkých trov konania.

VI — Analýza odvolania

A — Vymedzenie problému

83. Predseda Súdneho dvora povolil účastníkom konania podať repliku a dupliku, ktoré boli do kancelárie doručené 12. marca³⁵ a 8. mája³⁶ 2008, v ktorých každý účastník konania zopakoval svoje návrhy.

84. Na žiadosť Komisie bola vec predložená veľkej komore na základe článku 44 ods. 3 druhého pododseku rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

85. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 3. decembra 2008, vystúpili zástupcovia spoloč-

86. Komisia uvádza na podporu svojho odvolania sedem odvolacích dôvodov, z ktorých niektoré sú rozdelené na viaceré časti. Hoci sa výhrady vytýkané napadnutému rozsudku predkladajú pod názvami, ktoré sú pre takýto typ konania bežné, teda predovšetkým nesprávne právne posúdenie, skreslenie skutkových okolností alebo porušenie povinnosti odôvodnenia, ľahko zistíme, že je vhodné ich zoskupiť do troch kategórií výhrad týkajúcich sa otázky, či je porušenie „dostatočne závažné“, spôsobenej škody a príčinnej súvislosti existujúcej medzi týmito dvoma prvkami.

87. Zdá sa preto účelné zoskupiť odvolacie dôvody podľa ich súvislosti s niektorou z týchto kategórií a postupovať podľa najlo-

33 — Podanie v tomto bode nie je jasné, v skutočnosti uvádza trovy konania obidvoch konaní.

34 — Fax z 21. decembra.

35 — Fax z 10. marca.

36 — Fax zo 6. mája.

gickejšieho poradia³⁷, teda začať preskúmaním závažnosti porušenia, ktorého existencia je nesporná, pretože bola určená rozsudkom Schneider I, potom preskúmať škodu, ktorá je v rámci tohto odvolania spomínaná iba stručne, a nakoniec preskúmať príčinnú súvislosť medzi týmito dvoma prvkami. Budem teda analyzovať všetky odvolacie dôvody uvádzané Komisiou, ako mi to prináleží z titulu postavenia generálneho advokáta.

B — Odvolacie dôvody týkajúce sa dostatočne závažného porušenia

1. Tvrdenia účastníkov konania

88. Komisia vytýka Súdu prvého stupňa, že nezohľadnil právnu silu rozhodnutej veci, porušil svoju povinnosť odôvodnenia, dopustil sa nesprávneho posúdenia a skreslil skutkové okolnosti tým, že skonštatoval, na jednej strane, že Komisia „neuviedla“ v oznámení o výhradách z 3. augusta 2001 výhradu založenú na vzájomnej opore medzi postavením spoločnosti Schneider a spoločnosti Legrand, a na druhej strane, že táto zmienka nepredstavovala „žiadne osobitné technické ťažkosti“³⁸.

37 — Uvádza sa, že nie je nevyhnutné dodržiavať túto metódu a že poradie, v ktorom sa preskúmajú tri prvky mimozmluvnej zodpovednosti, možno zmeniť [Ruffert, M.: EG-Vertrag — Art. 288. In: Callies, C., Ruffert, M. (eds): *Kommentar des Vertrages über die Europäische Union und des Vertrages zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft*. 2. vyd. Neuwied: Luchterhand, 2002, s. 2414]. Hoci tento výklad ulahčuje úlohu Súdneho dvora, nemyslím si, že je nevyhnutne vhodný aj pre prácu generálneho advokáta, ktorý je povinný vyjadriť sa ku všetkým prejednávaným bodom.

38 — Bod 155 napadnutého rozsudku.

89. Druhým odvolacím dôvodom tej istej kategórie Komisia vytýka Súdu prvého stupňa, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri popise skutkových okolností, pretože nezohľadnil zložitosť situácií, ktoré bolo potrebné upraviť³⁹, a porušil povinnosť odôvodnenia, ktorá mu prináleží, tým, že stručne odmietol tvrdenia, ktorých cieľom bolo preukázať časové obmedzenia a technické ťažkosti sprevádzajúce vypracovanie oznámenia o výhradách, ktoré Komisia uvádzala na svoju obhajobu.

90. Spoločnosť Schneider sa domnieva, že úvahy Komisie obsiahnuté v týchto dvoch odvolacích dôvodoch sú neprípustné a subsidiárne bezpredmetné a nedôvodné, pretože v skutočnosti vedú Súdny dvor k preskúmaniu skutkových otázok, o ktorých bolo právoplatne rozhodnuté a opierajú sa o tvrdenia, ktoré sa na prvom stupni neuvádzali, a to bez primeraného vysvetlenia, v čom spočíva množstvo namietaných technických ťažkostí.

2. O prvom odvolacom dôvode: nesprávny výklad napadnutého rozsudku

91. Bez toho, aby boli dotknuté prípadné dôvody neprípustnosti, prvý odvolací dôvod, ktorého dve časti preskúmam spoločne, treba zamietnuť, pretože spočíva na nesprávnom výklade napadnutého rozsudku.

39 — Už citovaný rozsudok Holcim (Deutschland)/Komisia, bod 50 a citovaná judikatúra.

92. V prvej časti odvolacieho dôvodu Komisia vytýka Súdu prvého stupňa, že sa v bode 155 napadnutého rozsudku domnieval, že udalosťou, ktorá spôsobila škodu spoločnosti Schneider, je „neuvedenie“ zmienky o výhrade založenej na vzájomnej opore v oznámení o výhradách, zatiaľ čo v bode 445 rozsudku Schneider I uznal, že oznámenie o výhradách sa vzájomnou oporou nezaoberá „s dostatočnou jasnosťou a presnosťou“.

93. Podľa odvolateľky poukazuje porovnanie dvoch rozsudkov na tri rozpory, ktoré odôvodňujú zrušenie napadnutého rozsudku.

94. Po prvé uvádza, že už citovaný bod 445 rozsudku Schneider I predpokladá, že výhrada založená na vzájomnej opore bola formulovaná prinajmenšom implicitne. Z toho vyplýva, po druhé, že rozsudok Komisie vytýka, že sa výslovne o tomto negatívnom hospodárskom dôsledku nezmienila, hoci uplatnenie tejto výhrady voči spoločnosti Schneider vyplývalo z oznámenia o výhradách ako celku. Po tretie poukazuje na dôsledky týchto zjavných rozdielov medzi dvoma rozsudkami, pretože zatiaľ čo v rozsudku Schneider I sa Súd prvého stupňa obmedzil na vyvodenie záveru, že pochybenie Komisie neumožnilo spoločnosti Schneider, aby v celom rozsahu zhodnotila problémy hospodárskej súťaže identifikované na francúzskom trhu⁴⁰, v napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa naopak skonštatoval, že z dôvodu tohto opomenutia spoločnosť Schneider nemohla vedieť, že bez nápravných opatrení

potrebných na vyriešenie týchto problémov nemôže dosiahnuť rozhodnutie o zlučiteľnosti⁴¹.

95. Komisia pripisuje tieto rozdiely novému posúdeniu skutkových okolností, pri ktorom bolo porušené právo na obhajobu, pretože Súd prvého stupňa tým, že nepreskúmal jej tvrdenia v rámci novej analýzy, ktorú uskutočnil, nezohľadnil právnu silu rozhodnutej veci v súvislosti so skutočnosťami potvrdenými rozsudkom Schneider a vykonal nepresnú kvalifikáciu skreslením dôkazov, ktoré mu boli predložené na posúdenie.

96. V druhej časti odvolacieho dôvodu Komisia pridáva k tejto výhrade proti napadnutému rozsudku aj výhradu spočívajúcu v neexistencii odôvodnenia. Rozsudku vytýka, že zamietol jej tvrdenie založené na ospravedlniteľnosti neuvedenia zmienky o vzájomnej opore v oznámení o výhradách, ktorá je odôvodnená požiadavkou rýchlosti charakteristickej pre konanie v oblasti kontroly koncentrácie podnikov ako aj komplexnosť prípravy takého dokumentu. Podľa napadnutého rozsudku však povinnosť uviesť spornú výhradu nepredstavuje žiadne dodatočné osobitné technické ťažkosti, ktoré by nebolo možné z časových dôvodov uskutočniť, a ktorej neexistenciu nemožno pripísať náhodnému redakčnému problému⁴².

40 — Bod 453 rozsudku Schneider I.

41 — Bod 152 napadnutého rozsudku.

42 — Bod 155 napadnutého rozsudku.

97. Okrem skutočnosti, ako správne zdôrazňuje francúzsky podnik vo svojej replike a duplike, že niektoré uvádzané tvrdenia, ako napríklad skreslenie dôkazov, nie sú právne dostatočným spôsobom preukázané, stačí skonštatovať, že celý prvý odvolací dôvod spočíva na nesprávnom výklade rozsudku. Komisia sa uchýlila k sémantickému cvičeniu, aby sa pokúsila preukázať, že dosah významu slov, ktoré použil Súd prvého stupňa v každom z rozsudkov, zodpovedá jeho vôli zhoršiť dôsledky vyplývajúce zo skutočností skonštatovaných v rozsudku Schneider I.

98. Tvrdenia Komisie sa okrem iného zdajú byť bezpredmetné, pretože sémantické rozdiely medzi rozsudkom Schneider I a napadnutým rozsudkom, na ktoré poukazuje toto odvolanie, nespochybňujú skutočnosť, že oznámenie o výhradách neumožnilo podniku, ktorému bolo určené, jasne pochopiť, že sa mu vytýkala vzájomná opora, ku ktorej viedla fúzia so spoločnosťou Legrand; a porušenie povinnosti je preukázané nezávisle od skutočnosti, že táto výhrada nebola uvedená alebo že bola uvedená príliš stručne, pretože vzhľadom na skutočnosť, že Komisia nedisponuje prakticky žiadnou mierou voľnej úvahy pri uplatnení článku 18 nariadenia — čo ona sama priznáva — jeho samotné porušenie predstavuje dostatočne závažné porušenie⁴³.

99. Zároveň treba zamietnuť aj druhú časť prvého odvolacieho dôvodu, ktorá sa týka odôvodnenia pochybenia pri predložení výhrady založenej na vzájomnej opore nedostatkom času pre riešenie tak zložitej záležitosti, pretože napadnutý rozsudok zreteľnejšie vyjadril výhradu, ktorú Súd prvého stupňa adresoval Komisii v rozsudku Schneider I zdôrazňujúc nešťastný spôsob, akým zostavila výhradu založenú na vzájomnej opore, ktorou sa nezaoberala „s dostatočnou jasnosťou a presnosťou“ a jasne ju v tomto dokumente neuviedla⁴⁴.

100. Výklad rozsudku Schneider I Súdom prvého stupňa v rozhodnutí, ktoré je predmetom tohto odvolania, bez toho, aby sa skresľovali skutkové okolnosti, ho napomáha lepšie pochopiť tým, že potvrdzuje, že nedostatok oznámenia o výhradách nespočíva vo vecnej analýze narušenia hospodárskej súťaže, ale obmedzuje sa na neexistujúcu alebo chybnú formuláciu konkrétnej výhrady, čím bol podnik, ktorému bolo oznámenie o výhradách určené, pozbavený možnosti vykonať v tejto veci svoju obhajobu. Z toho logicky vyplýva, že je dôvodné stručne zamietnuť ospravedlnenie uvádzané Komisiou, pretože by bolo relevantné iba vtedy, ak by spochybnila závery Súdu prvého stupňa z hľadiska hospodárskej súťaže, čo sa nestalo, ako je zrejmé aj z rozsudku Schneider I.

101. Nevidím totiž žiadne iné riešenie, pretože rýchlosť, akou je Komisia povinná viesť spis, ju nezbavuje povinnosti dbať na relevantnosť svojich tvrdení, a osobitne tých

43 — Rozsudky z 5. marca 1996, *Brasserie du pêcheur a Factortame*, C-46/93 a C-48/93, Zb. s. I-1029, bod 55; zo 4. júla 2000, *Bergaderm a Goupil/Komisija*, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, bod 43; z 10. decembra 2002, *Komisija/Camar a Tico*, C-312/00 P, Zb. s. I-11355, bod 54; z 10. júla 2003, *Komisija/Fresh Marine*, C-472/00 P, Zb. s. I-7541, bod 26; 12. júla 2005, *Komisija/CEVA a Pfizer*, C-198/03 P, Zb. s. I-6357, bod 64, a už citovaný *Holcim (Deutschland)/Komisija*, bod 47. Doktrína zdôrazňuje kľúčovú rolu, ktorú zohráva miera voľnej úvahy v súvislosti so závažnosťou spáchaného porušenia; pozri WILSON, C.: The role of discretion in EC law on non-contractual liability. In: *Common Market Law Review*. 2005, č. 42, s. 686.

44 — Bod 445 rozsudku Schneider I.

rozhodujúcich, pričom táto povinnosť jej vyplýva aj na základe článku 18 nariadenia. Súd prvého stupňa sa preto mohol dôvodne domnievať, že zmienka o výhrade založenej na vzájomnej opore nepredpokladá žiadne technické ťažkosti a nevyžaduje žiadne osobitné dodatočné preskúmanie.

102. Vzhľadom na vyššie uvedené poznámky sa domnievam, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho ani skutkového posúdenia, že v napadnutom rozsudku tiež neskreslil dôkazy, ktoré mu boli predložené na posúdenie, a ani neporušil svoju povinnosť odôvodnenia; navrhujem preto prvý odvolací dôvod zamietnuť.

3. O druhom odvolacom dôvode

103. Komisia vytýka Súdu prvého stupňa, že sa v napadnutom rozsudku dopustil nesprávnej kvalifikácie skutkových okolností, pretože nezohľadnil zložitosť situácií, ktoré bolo potrebné upraviť, a porušil povinnosť odôvodnenia tým, že stručne odmietol tvrdenia, ktoré Komisia uvádzala na svoju obhajobu s cieľom preukázať ťažkosti sprevádzajúce vypracovanie oznámenia o výhradách.

104. Hoci Komisia uznala, že pri uplatnení článku 18 ods. 1 a 3 nariadenia prakticky nedisponuje mierou voľnej úvahy, domnieva sa, že Súd prvého stupňa mal zohľadniť zložitosť situácií, ktoré bolo potrebné upraviť, v zmysle judikatúry Súdneho dvora⁴⁵.

105. V nadväznosti na druhú časť prvého odvolacieho dôvodu poukazuje na nesprávnu kvalifikáciu skutkových okolností v tom, že Súd prvého stupňa odmietol pripustiť, že by dostatočne jasná formulácia výhrady založenej na vzájomnej opore v oznámení o výhradách mohla spôsobiť osobitné technické ťažkosti, ktoré sú výsledkom analýzy naprieč všetkými trhmi elektrických prístrojov pre inštalácie nízkeho napätia v každom členskom štáte, vrátane odvetvových trhov. V tomto kontexte sa Komisia domnieva, že uvedený prístup nezohľadňuje realitu, pretože v rámci mimoriadne zložitého úkonu, akým je vykonávanie fázy II preskúmania hospodárskej koncentrácie, izoluje úlohu jasne formulovať výhrady v oznámení o výhradách tým, že namieta jej jednoduchosť. V tejto súvislosti poukazuje na časové obmedzenia, ktorým boli vystavení autori oznámenia o výhradách z 3. augusta 2001.

106. Komisia tiež napadnutému rozsudku vytýka, že nie je dostatočne odôvodnený, pretože zamietol jej tvrdia smerujúce

⁴⁵ — Rozsudky Bergaderm a Goupil/Komisia, už citovaný, bod 40, a Holcim (Deutschland)/Komisia, už citovaný, bod 50.

k preukázaniu, že výhrada založená na vzájomnej opore bola v oznámení o výhradách spomenutá.

žiadnej miery voľnej úvahy už samotné porušenie ustanovení článku 18 nariadenia zakladá zodpovednosť Komisie⁴⁹.

107. Aj v tomto prípade by malo riešenie vyplývať zo správneho výkladu napadnutého rozsudku, pretože rozhodujúcim prvkom pre posúdenie „zložitosti situácií, ktoré bolo potrebné upraviť“ nemôžu byť akty, analýzy alebo pripomienky hospodárskej povahy, ale výpovede dotknutých podnikov.

108. Sporný text, ktorý treba vykladať podľa zásad stanovených už citovanými rozsudkami Bergaderm a Goupil/Komisia a Holcim (Deutschland)/Komisia, poskytuje týmto podnikom možnosť byť vypočutý v každej etape postupu až po konzultáciu poradného výboru ohľadom námietok, ktoré boli proti nim vznesené⁴⁶; toto ustanovenie okrem iného ukladá Komisii povinnosť založiť svoje rozhodnutia iba na námietkach, ku ktorým dotknuté strany mohli predložiť svoje pripomienky⁴⁷.

109. Z napadnutého rozsudku teda vyplýva, že relevantné skutočnosti pre posúdenie porušenia neboli zložité a že uplatniteľné ustanovenie nebolo zložité vykladať⁴⁸, z čoho vyplýva, na základe ustálenej judikatúry Súdneho dvora, že v prípade neexistencie

110. Súd prvého stupňa okrem iného v bodoch 152 a 155 napadnutého rozsudku zamietol tvrdenia týkajúce sa osobitných technických ťažkostí spojených s prípravou oznámenia o výhradách, hoci Komisia tvrdí, že tak urobil veľmi stručným spôsobom. Rozsudok rovnakým spôsobom upresňuje, že neuvedenie výhrady založenej na vzájomnej opore nemožno pripísať náhodnému redakčnému problému, ktorý by mohlo napraviť celkové prečítanie oznámenia o výhradách, pričom zjavne naráža na údajne implicitnú formuláciu tejto výhrady odvolateľkou.

111. Možno zhrnúť, že vzhľadom na to, že Komisia založila svoj druhý odvolací dôvod na zrušenie na zložitosti skutočností, teda na otázke, ktorá nie je vôbec relevantná pokiaľ ide o posúdenie vzniku zodpovednosti Spoločenstva a dostatočne závažnej povahy

46 — Článok 18 ods. 1 *in fine* nariadenia.

47 — Článok 18 ods. 3 nariadenia.

48 — Body 145 a 146 napadnutého rozsudku.

49 — Doktrína tiež zastáva tento názor; pozri napríklad Lenaerts, K., Arts, D., Maselis, I.: *Procedural Law of the European Union*. 2. vyd. London: Sweet & Maxwell, 2006, s. 395, a Schremers, H. G., Waelbroeck, D. F.: *Judicial Protection in the European Union*. 6. vyd. La Haye; London; New York: Kluwer Law International, 2001, s. 552. Podľa judikatúry môže samotné porušenie práva Spoločenstva stačiť na založenie existencie dostatočne závažného porušenia iba v prípade, ak Komisia nedisponuje žiadnou alebo iba značne obmedzenou mierou voľnej úvahy; pozri už citovaný rozsudok Komisia/CEVA a Pfizer, bod 65.

porušenia skonštatovaného v rozsudku Schneider I, Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že tieto tvrdenia zamietol bez toho, aby v tejto súvislosti poskytol vysvetlenie.

ďalšieho prvku nevyhnutného na založenie zodpovednosti Spoločenstva, a to vznikom škody.

112. Nemožno prijať ani tvrdenie založené na neexistencii odôvodnenia, pretože napadnutý rozsudok nekritizoval oznámenie o výhradách z dôvodu, že nedostatočným spôsobom uviedlo výhradu založenú na vzájomnej opore, ale z dôvodu, že tak urobilo skrytým spôsobom, čím zabránilo spoločnosti Schneider porozumieť úplnému významu výhrady a závažne narušilo jej schopnosť obhajoby⁵⁰. Neexistencia jasnej formulácie výhrady, ktorá by zdôrazňovala dôležitosť, akú Komisia tejto výhrade pripisuje, nie je ospravedlniteľná závažnosťou konania; Súd prvého stupňa od Komisie iba požadoval väčšiu jasnosť pri písomnej formulácii výhrad ako nevyhnutnú podmienku na dodržanie práva priznaného článkom 18 nariadenia. V dôsledku toho nevidím v odôvodnení Súdu prvého stupňa žiadny nedostatok.

113. Možno zhrnúť, že Komisia nedokázala presvedčivým spôsobom vyvrátiť závery napadnutého rozsudku pokiaľ ide o existenciu dostatočne závažného porušenia. Tieto závery preto považujem za dôvodné a budem vo svojom výklade pokračovať preskúmaním

50 — Napriek prípravnej povahe judikatúra priznáva, že účelom oznámenia o výhradách je vymedziť predmet správneho konania, ktoré začala Komisia, čím sa jej zakazuje vzniesť vo svojom rozhodnutí ukončujúcom konanie iné výhrady (rozsudok z 10. júla 2008, Bertelsmann a Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, Zb. s. I-4951, bod 63); pozri tiež uznesenie z 18. júna 1986, BAT a Reynolds/Komisia, 142/84 a 156/84, Zb. s. 1899, body 13 a 14.

C — Odvolací dôvod založený na škode spôsobenej spoločnosťou Schneider

114. Vzhľadom na môj úmysel dodržiavať logické preskúmanie prvkov mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva budem ďalej analyzovať šiesty odvolací dôvod na zrušenie.

115. Týmto odvolacím dôvodom Komisia vytýka Súdu prvého stupňa, že rozhodol *ultra petita* z dôvodu, že uznal škodu spoločnosti Schneider spočívajúcu vo finančnej strate, ktorej náhradu táto spoločnosť nežiadala. Hoci žiadala náhradu finančnej straty vzniknutej z povinnosti opätovne predať aktíva spoločnosti Legrand za nižšiu cenu, než za akú ich nadobudla⁵¹, Súd prvého stupňa uznal, že utrpela škodu v dôsledku zníženia kúpnej ceny za prevod, ktorú musela poskytnúť nadobúdateľovi aktív spoločnosti Legrand, aby dosiahla odklad tohto prevodu na takýto deň, aby sa práve prebiehajúce súdne konania pred súdom Spoločenstva nestali pred ukončením konania bezpredmetnými⁵².

51 — Bod 86 v spojení s bodom 260 napadnutého rozsudku.

52 — Bod 286 napadnutého rozsudku.

116. Komisia vyvodila záver, že napadnutý rozsudok porušil zásady o dôkaznom bremene, pretože spoločnosti Schneider prináležalo preukázať škodu, ako aj právo Komisie na obhajobu, pretože jej nebolo umožnené vyjadriť svoje pripomienky ku škode.

117. Z dôvodov, ktoré nasledujú, sa domnievam, že tento odvolací dôvod tiež nemôže byť prijatý.

118. Po prvé, pokiaľ ide o výhradu rozhodnutia *ultra petita*, súhlasím s tézou spoločnosti Schneider, podľa ktorej Súd prvého stupňa neodmietol príčinnú súvislosť s celou škodou, ktorú utrpela, ale že za týchto podmienok bola zmienená finančná strata iba časťou celkového objemu uvádzaných strát. V tomto kontexte treba uznať, že rozhodnutie sporu spôsobom, že navrhovateľovi sa prizná menej ako požadoval (teda rozhodnutím *infra petita*), nie je v rozpore so žiadaným procesným pravidlom.

119. Po druhé, vyššie uvedený záver potvrdzuje aj skutočnosť, že v napadnutom rozsudku sa Súd prvého stupňa obmedzil na skonštatovanie existencie škody bez toho, aby sa zaoberal otázkou jej vyčíslenia. Za týchto okolností prináleží Komisii vypracovať argumentáciu spôsobilú vyvrátiť uznanie jej povinnosti nahradiť škodu, hoci aj v nižšej čiastke ako je čiastka pôvodne požadovaná navrhovateľom.

120. Keďže nemožno hovoriť o rozhodnutí *ultra petita*, tvrdenia uvádzané Komisiou pokiaľ ide o dôkazné bremeno a porušenie práva na obhajobu sú bezpredmetné, a preto treba šiesty odvolací dôvod uvádzaný Komisiou na podporu jej odvolania zamietnuť.

D — Odvolacie dôvody týkajúce sa príčinnej súvislosti

121. Je potrebné zmeniť poradie troch odvolacích dôvodov, ktoré Komisia uvádza pokiaľ ide o príčinnú súvislosť medzi spáchaným porušením a škodou spôsobenou spoločnosťou Schneider, podľa toho, či sa týkajú úplného popretia tejto súvislosti⁵³, jej zrušenia⁵⁴, alebo rozporuplnosti odôvodnenia, ktorá postihuje úvahu Súdu prvého stupňa pokiaľ ide o príčinnú súvislosť, a mohla by odôvodniť zrušenie napadnutého rozsudku⁵⁵.

122. Tento posledný odvolací dôvod Komisia vzniesla proti náhrade škody, ktorú Súd prvého stupňa priznal spoločnosti Schneider v napadnutom rozsudku z titulu dvoch škôd, zatiaľ čo dva ďalšie odvolacie dôvody sa týkajú iba kvantifikácie finančnej straty, ktorú som spomínal vyššie.

53 — Prvá a druhá časť odvolacieho dôvodu a prvé tvrdenie tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu.

54 — Ostatné tvrdenia tretieho odvolacieho dôvodu a celý piaty odvolací dôvod.

55 — Štvrtý odvolací dôvod.

1. Neexistencia príčinnej súvislosti

odôvodnené skreslením skutkových okolností v tejto veci.

a) Skreslenie skutkových okolností a dôkazov (prvá časť tretieho odvolacieho dôvodu)

123. Po prvé, Komisia vytýka Súdu prvého stupňa, že v bodoch 305 a 309 napadnutého rozsudku skresli skutkové okolnosti a dôkazy tým, že sa domnieval, že spoločnosť Schneider bola „nútená“ z dôvodu rozhodnutia o nezlučiteľnosti uzavrieť zmluvu o prevode spoločnosti Legrand s Wendel-KKR.

124. Podľa odvolateľky vyplýva z okolností prípadu a zo správania sa spoločnosti Schneider, že lehota stanovená na rozdelenie, ktorá bola predĺžená až do 5. februára 2003, bola dostatočná na odloženie rokovaní týkajúcich sa prevodu spoločnosti Legrand ako aj na žiadosť o nové predĺženie lehoty, ak by spoločnosť Schneider prijala ponuku Komisie obsiahnutú v bode 122 rozhodnutia o rozdelení.

125. Spoločnosť Schneider sa dovoľáva neprípustnosti tejto časti tretieho odvolacieho dôvodu, pretože vedie k preskúmaniu skutkových zistení vykonaných v napadnutom rozsudku. Toto tvrdenie však treba odmietnuť, pretože Komisia jasne uviedla, že jej odvolanie proti rozsudku Súdu prvého stupňa je

126. V tejto súvislosti nie sú ani tvrdenia Komisie presvedčivé, pretože nepreukázala žiadne skreslenie skutkových okolností alebo dôkazov. V bodoch rozsudku, ktoré Komisia kritizuje, sa Súd prvého stupňa logickým spôsobom obmedzil na vysvetlenie, že spoločnosť Schneider sa musela oddeliť od spoločnosti Legrand, a to tým skôr, že nebolo možné odložiť rozhodnutie o rozdelení.

127. Navyše, bez toho, aby sa upustilo od fúzie pred koncom súdnej bitky na Súde prvého stupňa a vzhľadom na rýchle napredovanie diskusií s budúcim kupujúcim, sa spoločnosť Schneider cítila zovretá medzi výkonom svojich zákonných povinností a naznačenou perspektívou súdneho riešenia. Bolo by nespravodlivé vytýkať jej obozretnosť, s akou sa prispôsobila rozhodnutiu o rozdelení, keďže samotná Komisia požadovala, aby sa hospodárska koncentrácia okamžite ukončila⁵⁶.

128. Ťažko pochopiť, že Komisia vytýka Súdu prvého stupňa skreslenie dôkazov v napadnutom rozsudku, pretože ku skresleniu skut-

⁵⁶ — Bod 114 *in fine* rozhodnutia o rozdelení.

kových okolností nedošlo, hoci účastníci konania nezdediajú posúdenie týchto okolností vykonané Súdom prvého stupňa, a osobitne posúdenie finančnej zodpovednosti vyplývajúcej pre Komisiu.

129. V dôsledku toho treba prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu na zrušenie zamietnuť.

b) Neexistencia príčinnej súvislosti medzi neplatnosťou rozhodnutia o nezlučiteľnosti a znížením ceny za prevod spoločnosti Legrand na Wendel-KKR (druhá časť tretieho odvolacieho dôvodu)

i) Tvrdenia účastníkov konania

130. Komisia vytýka napadnutému rozsudku nesprávne skutkové zistenia, skreslenie skutkových okolností a nesprávnu právnu kvalifikáciu z dôvodu, že založil⁵⁷ priamu súvislosť medzi protiprávnosťou rozhodnutia o nezlučiteľnosti a prevodom spoločnosti Legrand za nižšiu cenu, než akú by spoločnosť Schneider získala v prípade pevne stanoveného predaja, ku ktorému by došlo v prípade neexistencie rozhodnutia o nezlučiteľnosti.

131. Komisia sa opiera o tri typy úvah: po prvé tvrdí, že konečný dátum, ku ktorému sa spoločnosť Schneider zaviazala previesť spoločnosť Legrand na Wendel-KKR, teda 10. december 2002, bol stanovený 26. júla 2002, pričom spoločnosť Schneider nemala žiadnu povinnosť podriaďiť sa takejto lehote, pretože Komisia bola ochotná predĺžiť lehotu na vykonanie oddelenia aj na obdobie po 5. februári 2003, teda maximálnej pôvodne priznanej lehote. Komisia tiež uvádza, že spoločnosť Schneider tým, že sa vzdala uplatnenia ustanovenia o vypovedaní zmluvy o prevode 5. decembra 2002, si bola plne vedomá, že jej povinnosť oddeliť sa od spoločnosti Legrand nebude ďalej trvať, pretože Súd prvého stupňa zrušil rozsudkom z 22. októbra 2002 obidve sporné rozhodnutia.

132. Po druhé Komisia tvrdí, že prevod spoločnosti Legrand vyplýval výlučne z vôle spoločnosti Schneider, ktorá sa takýmto konaním vzdala výkonu svojho práva vypovedať zmluvu o prevode a aj prípadného rozhodnutia o zlučiteľnosti koncentrácie so spoločným trhom, pretože vzhľadom na opätovné začatie konania o preskúmaní Komisiou mohla predložiť nápravné opatrenia s cieľom zabrániť vzájomnej opore.

133. Po tretie sa Komisia domnieva, že procesná povaha porušenia, ktoré sa jej vytýka, nemohla mať za následok vznik príčinnej súvislosti medzi pochybením a druhom škody, ktorá sa spoločnosti Schneider uznala.

⁵⁷ — Body 311 až 316 napadnutého rozsudku.

134. Spoločnosť Schneider odpovedá, že všetky tieto tvrdenia sú bezpredmetné, pretože sa netýkajú príčinnej súvislosti, ale posúdenia vzniknutých nákladov; teda pokiaľ ide o dátum prevodu, spoločnosť Schneider odmieta tézu Komisie z dôvodu, že jednak nezohľadnila skutočnosť, že odklad prevodu na 10. december 2002 bola maximálna prijateľná hranica pre Wendel-KKR, čo Komisia nie je oprávnená vytýkať spoločnosti Schneider; a jednak zdôrazňuje, že nepriateľské správanie sa Komisie neumožňovalo očakávať priaznivé rozhodnutie o fúzii týchto dvoch spoločností.

135. Pokiaľ ide o deň prevodu spoločnosti Legrand na kupujúceho, spoločnosť Schneider zdôrazňuje, že Komisia sa zmyšľila, keď stotožnila dátum skutočného prevodu spoločnosti Legrand s dátumom vzniku škody, pretože podľa nej škoda vznikla zverejením rozhodnutia o nezlučiteľnosti. Spoločnosť Schneider tiež spochybňuje, že procesná povaha nezrovnalosti spôsobujúcej neplatnosť rozhodnutia o nezlučiteľnosti vylučuje príčinnú súvislosť medzi pochybením a škodou.

ii) Posúdenie

136. Tento odvolací dôvod vyžaduje podrobné preskúmanie úvahy Súdu prvého stupňa, aby sa vymedzila existencia príčinnej súvislosti.

137. Podľa napadnutého rozsudku odloženie skutočného vykonania predaja spoločnosti Legrand v očakávaní vyriešenia prebiehajúcich konaní a s cieľom uznania zlučiteľnosti koncentrácie so spoločným trhom viedlo spoločnosť Schneider k tomu, aby konzorciu Wendel-KKR priznala zníženie ceny za prevod spoločnosti Legrand vo vzťahu k cene, ktorú by dotknutá osoba získala v prípade pevne stanoveného predaja, ku ktorému by došlo v prípade neexistencie rozhodnutia o nezlučiteľnosti, ktoré sa už od začiatku javilo ako postihnuté dvomi zjavnými protiprávnosťami⁵⁸.

138. Spochybnený rozsudok teda zakladá súvislosť medzi odložením transakcie na 10. december 2002 a odmenou za riziko znehodnotenia aktív spoločnosti Legrand, ktorému sa konzorcium Wendel-KKR vystavilo, aj keď len z dôvodu prípadne nepriaznivej zmeny priemyselných cenných papierov v období odo dňa podpísania zmluvy o prevode do konca lehoty skutočného vykonania predaja⁵⁹.

139. Keďže Súd prvého stupňa uznal určitú mieru zodpovednosti spoločnosti Schneider za rozsah škody, zaviazal Komisiu nahradiť spoločnosti Schneider dve tretiny škody, ktorá jej vznikla z dôvodu zníženia ceny za prevod Legrand, ktoré musela spoločnosť poskytnúť nadobúdateľovi, aby dosiahla odklad skutočnej realizácie predaja až do 10. decembra 2002⁶⁰.

⁵⁸ — Bod 311 napadnutého rozsudku.

⁵⁹ — Bod 312 napadnutého rozsudku.

⁶⁰ — Prvý bod výroku napadnutého rozsudku.

140. Súhlasím s Komisiou, že tento spôsob pohľadu na problém nie je vhodný. Predovšetkým zdôrazňujem, že príčinná súvislosť, ktorá zakladá mimozmluvnú zodpovednosť Spoločenstva, nevykazuje v prejednávanej veci žiadne podstatné znaky primeranosti v tom zmysle, že škoda nevyplýva z protiprávneho aktu priamo, bezprostredne a výlučne⁶¹, na základe vzťahu príčiny a následku⁶².

141. Neexistuje žiadna pochybnosť o tom, že rozhodnutia o nezlučiteľnosti a rozdelení nútili spoločnosť Schneider vyhľadať podnik schopný znášať náklady nadobudnutia podniku rozmerov spoločnosti Legrand, čo implikuje zložité rokovania, ako to tvrdí spoločnosť Schneider vo svojej duplike⁶³.

142. V tomto zmysle zrušenie vyššie uvedených rozhodnutí spôsobilo zbytočnosť nákladov spojených s týmito rokovaniami, pretože bez príkazu na rozdelenie by spoločnosť Schneider takéto náklady nevynaložila. Keďže spoločnosť Schneider nežiadala náhradu tohto typu škody, nie je potrebné sa zaoberať jej analýzou. Chcem ich však uviesť ako príklad nákladov spojených so zrušením správneho konania vedeného Komisiou alebo ich prinajmenšom treba považovať za náklady

vyplývajúce zo spomínaného porušenia, keďže sa stali nadbytočnými.

143. Naopak, hoci je zníženie kúpnej ceny spoločnosti Legrand priznanej konzorciu Wendel-KKR dôsledkom tých istých rokovaní, takéto zníženie nevyplýva z neplatnosti sporných aktov, ale zo slobodnej vôle spoločnosti Schneider obchodovať s protistranou. V tomto zmysle sa spoločnosť Schneider bezpochyby nenachádzala v jednoduchšej situácii v dôsledku tlaku, ktorý pocítovala zo strany Komisie, aby vykonala rozdelenie, ale tento nátlak bol iba jedným z prvkov, ktoré mali vplyv na konečnú podobu dohody uzatvorenej s konzorciom Wendel-KKR.

144. Vo svojej duplike spoločnosť Schneider uvádza viaceré okolnosti, ktoré objasňujú podmienky, za ktorých bola vypracovaná zmluva o prevode spoločnosti Legrand na Wendel-KKR. Predovšetkým menuje ďalšie subjekty, od ktorých pochádzal silný tlak na konateľov spoločnosti Schneider, aby sa rýchlo zbavila spoločnosti, s ktorou mala v úmysle sa zlúčiť, a to samotného prezidenta spoločnosti Legrand⁶⁴, akcionárov spoločnosti Schneider, finančných analytikov a trhy⁶⁵. Tieto okolnosti pomáhajú dotvoriť obrysy rámca, v ktorom boli uzatvorené dohody medzi spoločnosťou Schneider a Wendel-KKR a preukazujú, že povinnosť (v konečnom dôsledku nezákonná) oddeliť

61 — Toth, A. G.: The concepts of damage and causality as elements of non contractual liability. In: Heukels, T., McDONNELL, A. (eds): *The Action for Damages in Community Law*. La Haye; London; Boston, Kluwer Law International, 1997, s. 192.

62 — Rozsudok z 15. januára 1987, GAEC de la Ségaude/Rada a Komisia, 253/84, Zb. s. 123, bod 10.

63 — Bod 99 dupliky.

64 — Pokiaľ ide o súdne konania medzi spoločnosťami Schneider a Legrand na vnútroštátnych súdoch, pozri body 27, 67 a 219 napadnutého rozsudku.

65 — Bod 100 dupliky.

dve spoločnosti uložená spoločnosti Schneider predstavovala iba pozadie rokovaní bez toho, aby mala priamy vplyv na vyjednané ustanovenia podpísané spoločnosťou Schneider v zmluve o kúpe spoločnosti Legrand. Všetky tieto okolnosti možno lepšie vysvetľujú obavy, ktoré viedli spoločnosť Schneider uzavrieť dohodu 26. júla 2002.

145. Zdá sa byť preto pochopiteľné, že spoločnosť Schneider si vyhradila právo vypovedať zmluvu uzavretú s Wendel-KKR v závislosti od výsledkov konaní prebiehajúcich na Súde prvého stupňa. Bez ohľadu na okolnosti uvedené v predchádzajúcom bode ju však nič nenútilo uzavrieť zmluvu o kúpe k tak skorému dátumu, ako správne zdôrazňuje Komisia, keď uvádza, že lehota mala uplynúť 5. februára, že bolo možné ju predĺžiť a že sa zdala byť dostatočná na nájdenie vhodného kupca.

146. Vzhľadom na uvedené sa mi zdá byť dostatočne zjavné, že spoločnosť Schneider zamýšľala uprednostniť transakciu s Wendel-KKR, pričom pokračovanie fúzie odsunula iba na úroveň hypotézy. Tento predpoklad, potvrdený vyššie spomínaným nátlakom, sa preukázal, keď namiesto zachránenia plánu hospodárskej koncentrácie opätovným začatím fázy II jej preskúmania Komisiou po zrušení rozhodnutí uprednostnila uskutočniť zmluvu uzavretú s nadobúdajúcou spoločnosťou.

147. Navyše 180 miliónov eur, ktoré by ju stálo odstúpenie od predaja, vyplývalo výlučne zo spôsobu, akým viedla rokovania; a prípadné zníženie hodnoty aktív spoločnosti Legrand v dôsledku znehodnotenia kurzu priemyselných cenných papierov v danom období sa mi zdá byť príliš vážne a neisté, aby založilo príčinnú súvislosť⁶⁶.

148. Na záver, konzorcium Wendel-KKR pri skúmaní rizík, ktorým bol vystavený každý z podnikov⁶⁷, vedelo o spôsobe uvažovania spoločnosti Schneider, pretože bolo dôkladne informované o možnosti zrušenia rozhodnutí o nezlučiteľnosti a rozdelení, teda o okolnosti, ktorá by mu logicky zabránila nadobudnúť spoločnosť Legrand. Zmluva preto obsahovala primerané ustanovenia na odvrátenie akéhokoľvek rizika: zníženie kúpnej ceny a odškodnenie za odstúpenie od zmluvy vo výške 180 miliónov eur, čím nadobúdateľ preniesol riziká na predávajúceho, ktorý s tým súhlasil.

149. Spoločnosť Schneider teda prevzala veľké riziko tým, že si zvolila postup podľa článku 7 ods. 3 nariadenia. Toto ustanovenie predstavuje výnimku zo zásady vykonania

66 — Rozsudok z 21. mája 1976, Roquette frères/Komisia, 26/74, Zb. s. 677, bod 23, a návrhy prednesené generálnym advokátom Trabucchim, Zb. s. 694.

67 — Pokiaľ ide o zodpovednosť podnikov v oblasti štátnej pomoci, pozri rozsudky z 25. mája 1978, HNL a i./Rada a Komisia, 83/76, 94/76, 4/77, 15/77 a 40/77, Zb. s. 1209, bod 6, a z 19. mája 1992, Mulder a i./Rada a Komisia, C-104/89 a C-37/90, Zb. s. I-3061, bod 13. Pozri tiež KOENIG, C.: Haftung der Europäischen Gemeinschaft gem. Art. 288 II EG wegen rechtswidriger Kommissionsentscheidungen in Beihilfensachen. In: *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*. 2005, č. 7, s. 205.

koncentrácie skôr, ako Komisia výslovne alebo mlčky rozhodne⁶⁸. Každý starostlivý podnik si preto musí byť vedomý dôsledkov spojených s negatívnym posúdením koncentrácie Komisiou, ktoré vyvolá prijatie rozhodnutia o rozdelení, pretože napriek zneniu článku 8 ods. 4 tohto nariadenia („ak už bola koncentrácia vykonaná, môže Komisia... požadovať, aby boli zlúčené podniky alebo aktíva rozdelené...“), v rámci článku 7 ods. 3 Komisia nedisponuje voľnou úvahou na účely obnovenia *statu quo ante* na trhu, čo je deklarovaný cieľ tohto ustanovenia⁶⁹.

150. Možno zhrnúť, že bežné riziká, ktorým podliehajú fúzie podnikov uplatňujúcich výnimočné ustanovenia článku 7 ods. 3, spadajú do kategórie vyššie uvedených rizík, ktoré sú ľahko predvídateľné vzhľadom na právnu úpravu vzťahujúcu sa na koncentrácie⁷⁰.

151. Hoci zrušenie rozhodnutí o nezlučiteľnosti a rozdelení nie je „bežná“ udalosť, mohlo by odôvodniť priznanie určitej náhrady škody napríklad z titulu nákladov spojených na

uskutočnené rokovania na účely prevodu podniku, ako som to uviedol vyššie; avšak v prípade, ak je dôvodom zrušenia pochybenie procesnej povahy, ktorého sa dopustila Komisia, a ktorého náprava umožní opätovné začatie preskúmania koncentrácie, nie je namieste uznať existenciu iných škôd, keďže dôvod tohto zrušenia sa netýka hospodárskej analýzy, ako vyplýva z napadnutého rozsudku v prejednávanej veci.

152. Komisia, ktorá sa opiera o tieto skutočnosti, správne tvrdí, že zrušenie uvedených rozhodnutí z formálnych dôvodov nemalo vplyv na podstatu plánovanej transakcie, pretože po oprave nedostatku spojeného s porušením článku 18 nariadenia by znenie rozhodnutia, ktoré sa malo prijať na základe opätovného začatia fázy II, nebolo vopred predurčené: rozhodnutie mohlo byť kladné alebo záporné, predovšetkým v závislosti od vhodných nápravných opatrení, ktoré by predložila spoločnosť Schneider.

153. Možno zhrnúť, že vzhľadom na to, že spoločnosť Schneider prevzala svoje vlastné riziká a, na základe zmluvy, aj riziká spoločnosti Wendel-KKR, priznanie náhrady škody Súdom prvého stupňa z dôvodu zníženia ceny, ktorú prvá spoločnosť musela poskytnúť druhej spoločnosti v očakávaní výsledkov prebiehajúcich konaní, vedie k poskytnutiu zabezpečenia alebo záruky v prospech podnikov, ktoré si zvolili postup podľa

68 — Ablasser-Neuhuber: Artikel 7. Aufschub des Vollzugs von Zusammenschlüssen. In: Loewenheim, Meessen, Riesenkampf: *Kartellrecht — Band 1 Europäisches Recht — Kommentar*. München: C. H. Beck Verlag, 2005, s. 1192.

69 — Immenga, U., Körber, T.: Fusionskontrollverordnung — Artikel 8. Entscheidungsbefugnisse der Kommission. In: Immenga a Mestmäcker: *Wettbewerbsrecht — EG/Teil 2 — Kommentar zum Europäischen Kartellrecht*. 4. vyd. München: C. H. Beck, 2007, s. 673.

70 — O rizikách spojených s hospodárskymi činnosťami pozri nedávny rozsudok zo 16. decembra 2008, Masdar (UK)/Komisia, C-47/07 P, Zb. s. I-9761, body 59 a 93.

článku 7 ods. 3 nariadenia, na všetky druhy dodatočných nákladov, ktoré môžu vyplynúť zo zrušenia rozhodnutia, vrátane procesných ustanovení, ktoré nemajú dopad na hospodársku podstatu koncentrácie.

154. Vzhľadom na vyššie uvedené pripomienky sa domnievam, že treba prijať odvolací dôvod a zrušiť napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom Súd prvého stupňa uznal existenciu škody vzniknutej spoločnosti Schneider z dôvodu zníženia ceny za prevod spoločnosti Legrand, ktorú musela poskytnúť spoločnosti Wendel-KKR, aby dosiahla odklad účinku predaja až do 10. decembra 2002.

2. O zrušení príčinnej súvislosti (tretí a piaty odvolací dôvod)

a) Zhrenutie tvrdení účastníkov konania

155. Komisia v podstate Súdu prvého stupňa vytýka vo svojich písomných vyjadreniach, hoci dosť neusporiadaným spôsobom, že vykonal nesprávne právne posúdenie tým, že nedospel z rôznych dôvodov k záveru o zrušení príčinnej súvislosti v dôsledku správania sa odporkyne.

156. Na jednej strane Komisia svojím tretím odvolacím dôvodom tvrdí, že napriek formálnej povahe pochybenia, ktorého sa dopustila, bolo prijatie ďalšieho rozhodnutia po opätovnom začatí fázy II nevyhnutné a malo by za následok zrušenie dotknutej príčinnej súvislosti. Na druhej strane tvrdí, že namietanú škodu spôsobilo stanovenie lehoty na vykonanie predaja na 10. december 2002 a vzdanie sa uplatnenia ustanovenia o výpovedi zmluvy spoločnosťou Schneider⁷¹.

157. Navyše, Komisia svojím piatym odvolacím dôvodom tvrdí, že spoločnosť Schneider porušila svoju povinnosť starostlivosti troma spôsobmi: po prvé tým, že nežiadala od Komisie detailnejšie informácie pokiaľ ide o výhradu založenú na vzájomnej opore; po druhé tým, že nepožiadala o nariadenie predbežných opatrení, ktoré mohla dosiahnuť pred a po zrušení rozhodnutí; a po tretie tým, že vykonala zmluvu o prevode spoločnosti Legrand v okamihu, kedy už nebola nevyhnutne povinná oddeliť sa od tejto spoločnosti.

158. Spoločnosť Schneider pred tým, ako odmietla kritiku meritórnej stránky napadnutého rozsudku, namietala neprípustnosť všetkých tvrdení uvádzaných Komisiou, pretože predstavujú nové dôvody, o ktorých Súd prvého stupňa nerozhodoval.

⁷¹ — Cituje rozsudok z 19. septembra 1985, Murri frères/Komisia, 33/82, Zb. s. 2759, body 37 a 38, a *in extenso* jednotlivé body rozsudku Súdu prvého stupňa z 19. júla 2007, FG Marine/Komisia, T-360/04, body 51 až 56 a 75 až 77.

159. Keďže som navrhol Súdnemu dvoru, aby uznal odvolací dôvod založený na neexistencii príčinnej súvislosti, nasledujúce úvahy budem formulovať subsidiárne pre prípad, že Súdny dvor nebude zdieľať moje stanovisko a bude chcieť preskúmať podstatu ďalších odvolacích dôvodov na zrušenie.

162. Po druhé, pokiaľ ide o piaty odvolací dôvod, Komisia tvrdí, že v bodoch 326 až 335 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa preskúmal otázku zodpovednosti spoločnosti Schneider za svoju vlastnú škodu, prinajmenšom v určitom rozsahu. Všetky tvrdenia, ktoré spoločnosť Schneider odmieta ako neprípustné, sa týkajú tejto otázky, námietka neprípustnosti musí byť teda z tohto dôvodu zamietnutá.

b) O prípustnosti niektorých tvrdení

160. Námietka neprípustnosti vznesená spoločnosťou Schneider sa teda týka tvrdenia obsiahnutého v treťom odvolacom dôvode, ktorým ju Komisia obviňuje z nedbanlivosti, a celého piateho odvolacieho dôvodu, ktorý je opísaný v bode 167 týchto návrhov: v obidvoch prípadoch sa opiera o novú povahu týchto tvrdení vzhľadom na konanie na prvom stupni.

161. Po prvé, pokiaľ ide o novosť tvrdenia založeného na nedbanlivosti, ktorú Komisia vytýka spoločnosti Schneider a ktoré je podľa nej dôvodom škody, stačí pripomenúť, že judikatúra Súdneho dvora v tomto type sporov pripúšťa, že tvrdenia, ktoré neboli vznesené na prvom stupni, môžu byť uvedené v rámci odvolania, ak je ich cieľom dokresliť dôvod uvedený na prvom stupni⁷².

163. Z uvedeného vyplýva, že námietka neprípustnosti, ktorú vznesla spoločnosť Schneider, nemôže byť prijatá a treba ju v celom rozsahu zamietnuť.

c) O veci samej

164. Prvky na účely analýzy poskytuje judikatúra Súdneho dvora, podľa ktorej v prípade mimozmluvnej zodpovednosti inštitúcií Spoločenstva môže nedostatok predvídavosti alebo obozretnosti žiadateľa o náhradu škody oslabiť príčinnú súvislosť medzi protiprávnym aktom a škodou a viesť k obmedzeniu⁷³ alebo dokonca vylúčeniu⁷⁴ zodpovednosti. Nad

72 — Rozsudok z 24. septembra 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisia, C-74/00 P a C-75/00 P, Zb. s. I-7869, bod 178, a z 18. januára 2007, PKK a KNK/Rada, C-229/05 P, Zb. s. I-439, bod 66.

73 — Už citovaný rozsudok Adams/Komisia, body 53 až 55, a rozsudok z 27. marca 1990, Grifoni/ESAE, C-308/87, Zb. s. I-1203, body 16 a 17.

74 — Napríklad v rozsudkoch zo 4. februára 1975, Compagnie Continentale France/Rada, 169/73, Zb. s. 117, body 22 až 32; z 1. júla 1976, Sergy/Komisia, 58/75, Zb. s. 1139, body 46 a 47; z 8. júna 1977, Merkur Außenhandel/Komisia, 97/76, Zb. s. 1063, bod 9, a už citovaný Mulder a i./Rada a Komisia, bod 33.

rámec tohto zovšeobecnenia si však spory vznikajúce v tejto oblasti nevyhnutne vyžadujú kauzistický prístup.

165. V súvislosti s napadnutým rozsudkom ťažko pochopiť prvé tvrdenie uvádzané Komisiou, podľa ktorého by nevyhnuté prijatie rozhodnutia o zlučiteľnosti po opätovnom začatí fázy II zrušilo príčinnú súvislosť medzi zrušenými rozhodnutiami a škodou spôsobenou spoločnosti Schneider za predpokladu, že takáto súvislosť existovala. Podľa Komisie by malo nové rozhodnutie za následok preloženie príčinnej súvislosti, pretože v prípade rozhodnutia o zlučiteľnosti by spoločnosť Schneider nebola nútená previesť spoločnosť Legrand a v opačnom prípade by nové rozhodnutie zabránilo vzniku škody.

166. Nemožno prijať tézu Komisie, ktorá, ako to zdôrazňuje spoločnosť Schneider vo svojej replike, má určitú sofistickú povahu. Jej úvaha je v každom prípade bezpredmetná a čisto hypotetická, pretože po uskutočnenom predaji spoločnosti Legrand konzorcium Wendel-KKR sa nikdy neskonkretizuje. V dôsledku toho je vhodné ju zamietnuť, pretože treba posudzovať preukázané skutočnosti a nie skutočnosti imaginárne.

167. Rovnako odporúčam postupovať aj v prípade prvej časti piateho odvolacieho dôvodu, ktorý sa týka nedostatočnej staro-

stlivosti spoločnosti Schneider z dôvodu, že nepožiadala Komisiou, aby jej poskytla viac detailov o výhrade založenej na vzájomnej opore; týmto odvolacím dôvodom sa Komisia pokúša preniesť na francúzsky podnik zodpovednosť za svoj vlastný nedostatok precíznosti pri vypracovaní oznámenia o výhradách. Táto výhovorka je však príliš zjavná, a treba ju tiež zamietnuť.

168. Druhou časťou piateho odvolacieho dôvodu, ktorý sa opiera o niektoré rozsudky Súdu prvého stupňa⁷⁵, Komisia tvrdí, že príčinná súvislosť sa zrušila z dôvodu, že spoločnosť Schneider sa vzdala nároku na nariadenie predbežných opatrení, ktoré mohla získať pred alebo po zrušení týchto rozhodnutí.

169. Zo zistených skutočností však vyplýva⁷⁶, že spoločnosť Schneider podala spolu so žalobou o neplatnosť aj návrh na odklad výkonu rozhodnutia o rozdelení a že upustenie od tohto návrhu je okrem iného odôvodnené dvoma súbežnými okolnosťami: jednak prijatím jej návrhu, aby sa vo veci T-310/01 rozhodlo v skrátenom súdnom konaní, a jednak predĺžením lehoty stanovenej Komisiou spoločnosti Schneider, aby sa oddelila od spoločnosti Legrand, do 5. februára 2003.

⁷⁵ — Rozsudky Súdu prvého stupňa z 28. januára 1999, BAI/Komisio, T-230/95, Zb. s. II-123, bod 36, a už citovaný FG Marine/Komisio, bod 74.

⁷⁶ — Body 50 až 52 napadnutého rozsudku.

170. Za týchto okolností, v rozpore s tvrdením Komisie, konala spoločnosť Schneider s primeranou starostlivosťou, pretože týmto spôsobom dospela k rovnakému výsledku, aký by jej poskytli predbežné opatrenia, keďže otázka platnosti dvoch sporných rozhodnutí bola vyriešená rýchlo, a nezávisle od výsledku týchto konaní získala väčšie časové rozpätie na vykonanie prevodu spoločnosti Legrand.

171. Za týchto okolností nie je preto namieste kvalifikovať správanie spoločnosti Schneider ako nedbanlivé, ani zastávať názor, že zrušila dotknutú príčinnú súvislosť, téza Komisie musí byť v dôsledku toho zamietnutá ako nedôvodná.

172. Po druhé, z dôvodu objektívnej vzájomnej súvislosti treba preskúmať tretiu časť piateho odvolacieho dôvodu, ktorou Komisia vytýka spoločnosti Schneider, že previedla spoločnosť Legrand, hoci už nebola nevyhnutne povinná oddeliť sa od tejto spoločnosti, spolu s výhradou založenou na odklade skutočného vykonania predaja na 10. december 2002 a na vzdaní sa uplatnenia ustanovenia o výpovedi zmluvy spoločnosťou Schneider; podľa Komisie všetky tieto okolnosti spôsobili škodu, ktorej náhradu spoločnosť Schneider žiada, čo má za následok zrušenie spornej príčinnej súvislosti.

173. Spoločnosť Schneider tvrdí, že uskutočnila predaj z dôvodu týchto dvoch požiadaviek: po prvé, splniť povinnosť oddeliť sa od spoločnosti Legrand; a po druhé, zabezpečiť sa po zrušení rozhodnutí proti riziku, že nezíska povolenie Komisie, keďže je známy jej neflexibilný postoj v druhej fáze preskúmania koncentrácie.

174. Ako vysvetlím nižšie, domnievam sa, že tieto tvrdenia treba prijať, hoci pripomínam, že iba subsidiárne, pretože, ako som už uviedol, som presvedčený, že neexistuje žiadna príčinná súvislosť medzi porušenou povinnosťou a namietanou škodou.

175. Pri vykonaní zmluvy o prevode spoločnosti Legrand 10. decembra 2002 bola spoločnosť Schneider viazaná výlučne touto zmluvou, pretože rozhodnutia o nezlučiteľnosti a rozdelení boli zrušené Súdom prvého stupňa 22. októbra toho istého roku. Aj za predpokladu, že táto zmluva vyplýva z výkonu právnej povinnosti vyhlásenej za neplatnú, predaj sa uskutočnil na základe slobodnej vôle

spoločnosti Schneider, ktorá urýchlila skončenie konania o preskúmaní koncentrácie, pričom sa uplatnili ustanovenia dohodnuté s nadobúdateľom, na ktoré nemala Komisia žiadny vplyv.

venom v prípade uplatnenia ustanovenia o výpovedi zmluvy by bola primeranejšia a viac by zodpovedala skutočnosti.

176. Navyše, bez ohľadu na skutočnosť, že spoločnosť Schneider mohla očakávať kladné rozhodnutie na základe nového konania o preskúmaní, pretože sa jej otvorila možnosť predložiť nápravné opatrenia na účely vyriešenia problému vzájomnej opory a že implicitne od tejto možnosti upustila tým, že sa oddelila od spoločnosti Legrand a neuplatnila ustanovenie o výpovedi zmluvy, sa nezdá, že by konala s náležitou obozretnosťou.

178. Domnievam sa preto, že spoločnosť Schneider tým, že uskutočnila prevod spoločnosti Legrand, hoci už na to nebola nevyhnutne povinná a konala bez požadovanej obozretnosti, zrušila príčinnú súvislosť. Subsidiárne teda navrhujem prijať piaty odvolací dôvod na zrušenie.

177. Ak aj za týchto podmienok pripustíme, že spoločnosť Schneider naďalej mala záujem uskutočniť fúziu so spoločnosťou Legrand⁷⁷, bolo by logickejšie, ak by upustila od prevodu uplatnením ustanovenia o výpovedi zmluvy, aby tak znížila namietanú škodu, pretože suma vo výške 180 miliónov eur je neporovnateľná s výškou požadovanej škody, ktorá hraničí s 1 700 miliónmi eur. Žaloba o mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva vo výške odškodnenia za vypovedanie stano-

3. O rozporuplnosti odôvodnenia

179. Svojím štvrtým odvolacím dôvodom Komisia kritizuje rozporuplnosť postihujúcu úvahu Súdu prvého stupňa z dôvodu nejednotnosti, ktorá spočíva, na jednej strane v popretí príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti spôsobujúcej neplatnosť

⁷⁷ — Odkazujem na bod 146 a nasl. týchto návrhov.

dvoch rozhodnutí a namietanou škodou (v bodoch 260 až 286) a na druhej strane v uznaní dvoch typov škôd v prospech spoločnosti Schneider (v bode 288).

180. Na odmietnutie tejto kritiky stačí uviesť, že prvá z analýz citovaných Komisiou sa odvoláva na príčinnú súvislosť, ktorá sa týka celkovej straty hodnoty aktív spoločnosti Legrand medzi dátumom jej nadobudnutia a jej predaja v decembri 2002, zatiaľ čo druhá sa odvoláva na straty, ktoré podľa Súdu prvého stupňa francúzsky podnik utrpel. Neobjavil som žiaden rozpor v úvahe uvedenej v napadnutom rozsudku, v dôsledku čoho ani štvrtý odvolací dôvod neobstojí.

E — O siedmom odvolacom dôvode

181. Komisia subsidiárne žiada zrušenie napadnutého rozsudku v rozsahu, v akom priznal spoločnosti Schneider úroky z omeškania plynúce odo dňa materializácie škody, teda 10. decembra 2002, až do úplného zaplatenia priznanej náhrady škody.

182. Keďže navrhujem zrušiť napadnutý rozsudok pre neexistenciu príčinnej súvislosti a, subsidiárne, z dôvodu jej zrušenia, nie je potrebné preskúmať tvrdenia, na ktorých je založený siedmy odvolací dôvod, pretože sa týkajú iba škody, ktorú v poslednej analýze považujem za neexistujúcu.

VII — O veci samej

183. Podľa druhej vety článku 61 Štatútu môže Súdny dvor, ak zruší rozhodnutie Súdu prvého stupňa, buď právoplatne rozhodnúť o veci samej, ak to stav konania dovoľuje, alebo môže vec vrátiť Súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Jeden z prípadov, kedy možno uplatniť prvú z dvoch ponúknutých možností, je pochybenie *in iudicando*, ak je popis skutkových okolností úplný a dostatočný na právoplatné rozhodnutie o veci a nie je potrebné vykonať dodatočné dokazovanie. Zdá sa, že Súdny dvor toto ustanovenie týmto spôsobom interpretuje vo svojej judikatúre, hoci nikdy nespresnil, v čom mu stav konania dovoľuje, aby sám rozhodol⁷⁸.

⁷⁸ — V zásade sa obmedzí na lakonické tvrdenie, napríklad „tak je to“ v prejednávanej veci. Pozri rozsudky z 5. októbra 2000, Rada/Chvatal a i., C-432/98 P a C-433/98 P, Zb. s. I-8535, bod 37; z 9. januára 2003, Petrotub a Republica/Rada, C-76/00 P, Zb. s. I-79, bod 93, a z 18. júla 2007, Industrias Químicas del Vallés/Komisia, C-326/05 P, Zb. s. I-6557, bod 71.

184. Je vhodné, aby Súdny dvor rozhodol o veci samej, ak z dokumentov v spise vyplýva, že stav konania to dovoľuje⁷⁹, v súlade s vôľou normotvorcu Spoločenstva, ktorý ho koncipoval ako moderný kasačný súd vybavený širokou slobodou na vydanie rozhodnutia o zrušení, ak to považuje za vhodné⁸⁰.

VIII — O trovách konania na obidvoch stupňoch

186. Riešenie, ktoré navrhujem, nespočíva v zaviazaní spoločnosti Schneider na náhradu všetkých trov konania, keďže Komisia nemala úspech v niektorých svojich nárokoch, hoci nešlo o tie podstatné.

185. V prejednávanej veci má otázka predložená Súdnemu dvoru prostredníctvom odvolania bezpochyby prísne právnu povahu. Hoci Súd prvého stupňa obmedzil konanie na otázku existencie škody bez toho, aby sa zaoberal jej vyčíslením, postúpil danú otázku, ktorá je v kontexte tohto sporu zložitá, na ďalšie konanie pri výkone rozsudku. Bolo by v rozpore s požiadavkou hospodárnosti konania vrátiť vec Súdu prvého stupňa, aby v podstate vykonal iba ohodnotenie výšky náhrady škody, ktorú dlží Komisia z dôvodu škody, za ktorú je zodpovedná. Nič nebráni tomu, aby sa tejto úlohy zhostil Súdny dvor, ako sa už stalo v minulosti⁸¹, na základe metódy stanovenej v napadnutom rozsudku.

187. Vzhľadom na to, že Súd prvého stupňa si vyhradil rozhodnutie o trovách konania a keďže navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol o ohodnotení škody, ktorú utrpela spoločnosť Schneider z dôvodu nákladov vynaložených na účasť v znovu začatom konaní o preskúmaní koncentrácie, bolo by vhodné, aby rozhodol aj o trovách konania na prvom a druhom stupni.

79 — Pozri Héron, J.: *Droit judiciaire privé*. Paris: Montchrétien, 1991, s. 517, a Vincent, J., Guinchard, S.: *Procédure civile*. Paris: Dalloz, 1994, s. 922.

80 — Nieva Fenoll, J.: *El recurso de casación ante el Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas*. Barcelona: Bosch, 1998, s. 430.

81 — Rozsudky zo 4. októbra 1979, Ireks-Arkady/Rada a Komisia, 238/78, Zb. s. 2955; Adams/Komisia, už citovaný; z 26. júna 1990, Sofrimport/Komisia, C-152/88, Zb. s. I-2477, a Mulder a i./Rada a Komisia, už citovaný.

188. Z tohto hľadiska spravodlivé posúdenie všetkých okolností sporu vedie k rozhodnutiu zaviazať spoločnosť Schneider na náhradu dvoch tretín trov konania vynaložených Komisiou na obidvoch stupňoch.

IX — Návrh

189. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor:

1. zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 11. júla 2007 vo veci *Schneider Electric/Komisia* (T-351/03) v rozsahu, v akom zaviazal Európske spoločenstvo nahradiť dve tretiny škody, ktorá vznikla spoločnosti *Schneider Electric SA* z dôvodu zníženia ceny za prevod *Legrand SA*, ktoré musela spoločnosť *Schneider Electric SA* poskytnúť nadobúdateľovi, aby dosiahla odklad účinku predaja *Legrand* až do 10. decembra 2002;
2. tiež zrušil body 5 až 10 výroku vyššie citovaného rozsudku, ktorými Súd prvého stupňa nariadil znalecký posudok na účely posúdenia sumy týkajúcej sa tejto škody a priznal spoločnosti *Schneider Electric SA* úroky z omeškania;
3. zamietol odvolanie v zostávajúcej časti;
4. nariadil účastníkom konania oznámiť Súdnemu dvoru v lehote troch mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku ich spoločný odhad výšky nákladov vynaložených spoločnosťou *Schneider Electric SA* v dôsledku účasti v opätovne začatom konaní o preskúmaní koncentrácie, ktoré začalo po vyhlásení rozsudkov Súdu prvého stupňa z 22. októbra 2002, *Schneider Electric/Komisia* (T-310/01 a T-77/02);

5. ak k takejto dohode nedôjde, nariadil účastníkom konania v tej istej lehote predložiť Súdnemu dvoru svoje číselne vyjadrené nároky;
6. zaviazal podnik Schneider Electric SA zaplatiť dve tretiny trov konania vynaložených Komisiou Európskych spoločenstiev na prvom a druhom stupni a niesť svoje vlastné trovy konania na oboch stupňoch.